МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ ФІНАНСІВ ТА ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ФІНАНСОВИХ РИНКІВ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА (ПРОЄКТ)

на тему: «Фінансові технології у сфері банківської діяльності»

Здобувача вищої освіти ІІ рівня, ІІ курсу, ФМФ-24-1 групи,
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»,
освітня програма «Фінансові технології»

_____ Олійник Орест Тарасович
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник _____ Діденко Людмила Вікторівна, к.е.н., доцент
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Керівник освітньо-професійної
програми _____ Козій Наталія Сергіївна, к.е.н., доцент

Допущено до захисту за рішенням кафедри фінансових ринків та технологій
протокол від «22» січня 2026 № 7

Завідувач кафедри _____ Гудзь Олена Євгенівна, д.е.н., професор

Ірпінь – 2025

Реєстрація № 6 25.12.2025 (дата) (підпис відповідальної особи)

Результати перевірки

до захисту (до захисту, на доопрацювання) 03.11.2025 (дата) (підпис)

Результати захисту

90 (оцінка) 05.02.2026 (дата) (підпис)

Голова комісії: (підпис) Шолойко А.С. (ініціали, прізвище)

Члени комісії: (підпис) Гудзь О.Є. (ініціали, прізвище)

(підпис) Бересавська О.І. (ініціали, прізвище)

(підпис) Діденко Л.В. (ініціали, прізвище)

БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Об'єкти контролю	Діапазон оцінки в балах	Фактична кількість балів	Примітки	Дата, П.І.П.: голови комісії членів комісії, секретаря, (підписи)
ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ КОМІСІЄЮ ПО ЗАХИСТУ				
1. Доповідь	від 0 до 10	10		Діденко Л.В. 45 б.
2. Роздатковий матеріал	від 0 до 5	5		
3. Знання теоретичного та практичного матеріалу, вміння відповідати на запитання	від 0 до 25	25		
4. Апробація (участь у конференціях)	від 0 до 10	5		
РАЗОМ БАЛІВ	від 0 до 50	45		
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ	від 0 до 100			

ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКАЛИ ТА ШКАЛИ ЄКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Дата	П.І.П.: голови, членів комісії, секретаря, (підпис)
90	A	відмінно	05.01.2026	Шолойко А.С. Гудзь О.Б. Бересовська О.І. Діденко Л.В.

Правила переведення оцінок до національної шкали та шкали ЄКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
80-89	B	4 (добре)
70-79	C	
60-69	D	3 (задовільно)
50-59	E	
35-49	FX	2 (незадовільно)

Факультет фінансів та цифрових технологій
Кафедра фінансових ринків та технологій
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітня програма «Фінансові технології»

Затверджую
Завідувач кафедри фінансових ринків
та технологій
_____ Олена БЕРЕСЛАВСЬКА
«18» листопада 2024 р.

Завдання на кваліфікаційну роботу (проєкт)
здобувачу вищої освіти

Олійнику Оресту Тарасовичу

1. Тема кваліфікаційної роботи (проєкту): «Фінансові технології у сфері банківської діяльності»
Затверджена наказом ректора від 23.12.2024 р. № 1888
2. Строк здачі закінченої роботи
3. Мета роботи – комплексний аналіз впливу фінансових технологій на розвиток банківської діяльності та визначенні шляхів їх ефективного застосування на прикладі АТ КБ «ПриватБанк».
Об'єкт дослідження – система фінансових технологій, що використовуються у сфері банківської діяльності АТ КБ «ПриватБанк».
Предмет дослідження – процеси впровадження, розвитку та використання фінансових технологій у банківській діяльності.
Орієнтовна база дослідження – дані, що стосуються фінансових технологій, що використовуються в АТ КБ «ПриватБанк», включаючи внутрішню документацію банку, звіти про фінансову діяльність, статистичні дані щодо використання цифрових послуг, а також офіційні ресурси банку, такі як вебсайт, публікації, прес-релізи та інші матеріали.
4. Вихідні дані до роботи: нормативно-правові акти України, статистичні дані НБУ, фінансова звітність АТ КБ «ПриватБанк», аналітичні звіти профільних організацій, наукові публікації вітчизняних і зарубіжних авторів.
5. Перелік графічного матеріалу: графіки динаміки розвитку фінансових технологій в Україні та світі; схеми класифікації FinTech-рішень; порівняльні таблиці банківських продуктів з традиційними та цифровими технологіями; аналітичні графіки ефективності впровадження FinTech у ПриватБанку.
6. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом): У першому розділі систематизовано підходи до визначення сутності

та характеристик фінансових технологій. Обґрунтовано методику дослід застосування фінансових технологій.

У другому розділі здійснено аналіз стану та тенденцій удоскона фінансових технологій на прикладі АТ КБ «ПриватБанк». Встановлено с ефективності та сучасних тенденцій розвитку фінансових технологій А «ПриватБанк». Проаналізовано передумови удосконалення фінан технологій на прикладі АТ КБ «ПриватБанк».

У третьому розділі окреслено перспективи розвитку системи фінан технологій АТ КБ «ПриватБанк» на 2025–2027 роки. Сформуль стратегічні напрями розвитку, визначено очікувані результати їх реаліз вигляді конкретних кількісних показників.

7. Календарний план виконання роботи

№ п/п	Назва етапів випускної кваліфікаційної (дипломної)роботи	Строк виконання етапів робот	
		За планом	Фактич
1	2	3	4
1	Підготовка 100 % кваліфікаційної роботи та подання її на перевірку науковому керівнику	30.09.2025 р.	30.09.2025 р
2	Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень керівника та подання її на повторну перевірку керівнику	31.10.2025 р.	31.10.2025
3	Попередній захист кваліфікаційної роботи	11-24.12.2025 р.	19.12.2025
4	Отримання відгуку наукового керівника кваліфікаційної роботи	24-30.12.2025 р.	28.12.2025
5	Рецензування кваліфікаційної роботи	02-05.01.2026 р.	02-05.01.202
6	Надання кваліфікаційної роботи для перевірки на плагіат	03.11.2025 р.- 05.12.2025 р.	03.11.2025 р 05.12.2025
7	ЗАХИСТ	05. 02.2026 р.	05. 02.2026

8 Дата видачі завдання «___»_____20__

9. Науковий керівник кваліфікаційної роботи (проєкт) _____ (підпис) Діденко Л.В (прізвище, ініціал

10. Гарант освітньо-професійної програми _____ (підпис) Козій Н.С. (прізвище, ініціал

11. Завдання до виконання отримав здобувач вищої освіти _____ (підпис) Олійник О.Т (прізвище, ініціал

Відгук керівника на випускну кваліфікаційну роботу
«Фінансові технології у сфері банківської діяльності»
Олійника Ореста Тарасовича

Стрімкий розвиток сучасних цифрових інструментів і платформ, таких як мобільний банкінг, електронні платіжні системи, системи для кредитування та інвестицій, спричиняє підвищення ефективності банківських операцій та веде до підвищення конкурентоспроможності фінансових установ. Однак, разом з цим, зростає і потреба у дослідженні можливостей та викликів, які виникають внаслідок впровадження новітніх фінансових технологій у банківську діяльність. Саме враховуючи такі зміни, банки можуть підвищувати якість свого обслуговування, скорочувати витрати, зменшувати ризики шахрайства, забезпечувати кращу персоналізацію послуг та створювати нові продукти. То ж дослідження фінансових технологій у банківському секторі, особливо в умовах війни, є досить важливим для ефективного впровадження і використання новітніх технологій у банківській діяльності. То ж актуальність теми даної кваліфікаційної роботи не викликає жодних сумнівів.

Слід зазначити, що робота має логічну структуру та складається з трьох розділів. Перший розділ присвячено дослідженню теоретико-методологічних аспектів застосування фінансових технологій у сфері банківської діяльності. В другому розділі автором проведено аналіз стану та тенденцій удосконалення фінансових технологій у сфері банківської діяльності. Третій розділ роботи присвячений визначенню перспектив розвитку системи фінансових технологій у сфері банківської діяльності.

Поставленої мети автор досягнув завдяки використанню ряду наукових методів, серед яких: загальнонаукові методи, аналіз, синтез, порівняння та статистичний аналіз, що дозволили всебічно охарактеризувати сучасний стан банківського сектору України та визначити роль фінансових технологій у діяльності банківських установ.

Інформаційну базу дослідження склали законодавчі та нормативно-правові акти, статистичні дані (зокрема статистична звітність АТ КБ «ПриватБанк»), наукові публікації і монографічні видання вітчизняних і зарубіжних учених, присвячені проблемам застосування фінансових технологій у банківській діяльності. За підсумками проведеного дослідження автором зроблені висновки, що мають певне практичне значення.

В цілому кваліфікаційна робота виконана автором самостійно, на належному рівні та згідно встановлених нормативних вимог, тому рекомендується до захисту з оцінкою «відмінно».

Керівник випускної
кваліфікаційної роботи _____ к-т екон. наук, доцент Діденко Л.В.
(підпис)

Висновок кафедри про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота здобувача вищої освіти Олійника О.Т. після попереднього захисту розглянута на засіданні кафедри (протокол № 7 від « 22 » 01 2026) та допущена до захисту на екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри _____ Гудзь О.Є.
(підпис) (прізвище, ініціали)

РЕЦЕНЗІЯ
на кваліфікаційну роботу
здобувача вищої освіти Державного податкового університету
Олійника Ореста Тарасовича
на тему: «Фінансові технології у сфері банківської діяльності»

Актуальність теми. Актуальність кваліфікаційної роботи зумовлена посиленням ролі фінансових технологій у процесах структурної трансформації банківської діяльності. Сучасні цифрові рішення, зокрема штучний інтелект, блокчейн та автоматизовані фінансові платформи, суттєво впливають на організацію банківських операцій, рівень їх ефективності та безпеки. За цих умов науково обґрунтоване дослідження впливу фінансових технологій на функціонування банків є необхідним для забезпечення їх конкурентоспроможності та адаптації до змін цифрового середовища.

Наукова новизна. Наукова новизна роботи полягає у комплексному підході до аналізу фінансових технологій у банківській діяльності та формуванні практично орієнтованих рекомендацій щодо їх подальшого розвитку. Автор уточнює сутність фінансових технологій у контексті сучасного банкінгу, систематизує основні напрями їх застосування та обґрунтовує перспективи розвитку фінтех-рішень на прикладі АТ КБ «ПриватБанк».

Якість проведеного аналізу проблеми, текстового та табличного матеріалу. Аналітична частина роботи виконана на належному рівні. Автор використовує актуальні статистичні дані, офіційні звіти банку, матеріали нормативно-правового характеру та сучасні наукові джерела. Табличний матеріал є логічно структурованим, інформативним і наочним, що сприяє кращому сприйняттю результатів аналізу та підвищує обґрунтованість зроблених висновків.

Обґрунтованість пропозицій і висновків та їх практична цінність у роботі підприємств, установ, організації, МФУ України. Висновки та рекомендації, сформульовані у роботі, є обґрунтованими та базуються на результатах проведеного теоретичного й аналітичного дослідження. Практична цінність роботи полягає у можливості застосування отриманих результатів у діяльності банківських установ для вдосконалення цифрових сервісів, оптимізації банківських процесів та підвищення їх операційної ефективності.

Наявність недоліків. Окремі положення роботи доцільно доповнити поглибленим кількісним аналізом ефективності впровадження окремих фінансових технологій. Водночас зазначений недолік не має суттєвого впливу на загальну якість дослідження.

Загальний висновок і оцінка. Кваліфікаційна робота Олійника Ореста Тарасовича є завершеним і актуальним дослідженням, що відповідає встановленим вимогам до кваліфікаційних робіт. Автор заслуговує на присвоєння відповідного освітнього ступеня та оцінку «відмінно».

Рецензент директор відділення Хмельницьке №31 АТКБ «Приватбанк»
(науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

_____ Семенов Д. А.
(підпис, М.П.) *(ініціали, прізвище)*

«4» січня 2026 р.

АНОТАЦІЯ

Олійник О. Т. «Фінансові технології у сфері банківської діяльності»

Мета роботи полягає у комплексному аналізі впливу фінансових технологій на розвиток банківської діяльності та визначенні шляхів їх ефективного застосування на прикладі АТ КБ «ПриватБанк».

Завдання роботи полягають у оцінці підходів до вивчення сутності та характеристик фінансових технологій у сфері банківської діяльності; дослідженні методичних аспектів їх застосування; аналізі стану та тенденцій удосконалення фінансових технологій на основі АТ КБ «ПриватБанк»; визначенні ефективності та сучасних тенденцій розвитку фінансових технологій банку; формуванні аналізу передумов їх удосконалення; розробці перспектив розвитку системи фінансових технологій.

Об'єктом дослідження є система фінансових технологій, що використовуються у сфері банківської діяльності АТ КБ «ПриватБанк», а предметом – процеси їх впровадження, розвитку та використання.

Базу дослідження становлять внутрішня документація та фінансова звітність АТ КБ «ПриватБанк», статистичні дані щодо використання цифрових послуг, а також офіційні інформаційні ресурси банку.

За результатами дослідження сформульовано теоретичні положення щодо сутності фінансових технологій, проаналізовано практичний досвід упровадження фінтех-рішень у банківській діяльності та визначено напрями їх подальшого розвитку. Отримані результати можуть бути використані банківськими установами для вдосконалення цифрових сервісів, підвищення якості обслуговування клієнтів і посилення конкурентоспроможності.

Кваліфікаційна робота містить 50 сторінок, 11 таблиць, 4 рисунки, список використаних джерел із 42 найменувань та 2 додатки.

Ключові слова: фінансові технології, банківська діяльність, цифровізація, інновації, мобільний банкінг, ПриватБанк.

Рік виконання роботи: 2024–2025. Рік захисту: 2026.

ABSTRACT

Oliinyk O.T. Financial Technologies in the Banking Sector.

The purpose of the qualification paper is to conduct a comprehensive analysis of the impact of financial technologies on the development of banking activities and to identify ways of their effective application using the case of JSC CB "PrivatBank".

The objectives of the study include evaluating approaches to examining the essence and characteristics of financial technologies in the banking sector; investigating methodological aspects of their application; analyzing the state and trends in the improvement of financial technologies based on the experience of JSC CB "PrivatBank"; determining the efficiency and current development trends of the bank's financial technologies; analyzing the prerequisites for their improvement; and developing prospects for the further development of the financial technology system.

The object of the research is the system of financial technologies used in the banking activities of JSC CB "PrivatBank", while the subject of the research comprises the processes of their implementation, development, and use.

The research base consists of internal documentation and financial statements of JSC CB "PrivatBank", statistical data on the use of digital services, as well as official information resources of the bank.

Based on the results of the study, theoretical provisions concerning the essence of financial technologies were formulated, the practical experience of implementing fintech solutions in banking activities was analyzed, and directions for their further development were identified. The obtained results may be used by banking institutions to improve digital services, enhance customer service quality, and strengthen competitiveness.

The qualification paper consists of 50 pages, 11 tables, 4 figures, a list of references containing 42 sources, and 2 appendices.

Keywords: financial technologies, banking activities, digitalization, innovation, mobile banking, PrivatBank.

Year of completion: 2024–2025. Year of defense: 2026.

ВСТУП

Актуальність теми обумовлена значним впливом новітніх технологій на розвиток фінансових послуг і зміну традиційних банківських процесів. У сучасному світі інформаційні технології, штучний інтелект, блокчейн та інші інноваційні рішення радикально трансформують банківський сектор, роблячи фінансові послуги доступними, зручними та безпечними для клієнтів.

Швидкий розвиток цифрових інструментів і платформ, таких як мобільний банкінг, електронні платіжні системи, а також системи для кредитування та інвестицій, сприяє зростанню ефективності банківських операцій та підвищенню конкурентоспроможності фінансових установ. Водночас, зростає потреба у дослідженні можливостей і викликів, що виникають у зв'язку з впровадженням фінансових технологій у банківську діяльність.

Урахування цих змін дозволяє банкам підвищити якість обслуговування, скоротити витрати, зменшити ризики шахрайства, забезпечити кращу персоналізацію послуг та створювати нові продукти. Тому дослідження фінансових технологій у банківському секторі є важливим для розвитку теоретичних знань та практичних рекомендацій щодо ефективного впровадження і використання новітніх технологій у банківській діяльності.

Таким чином, тема є надзвичайно актуальною в контексті сучасних тенденцій в економіці та банківській сфері, що дозволяє оптимізувати банківські процеси та задовольнити потреби клієнтів у цифровому середовищі.

Стан і ступінь розробки проблем в спеціальній літературі свідчить про значний інтерес до цієї теми як серед науковців, так і серед практиків. Багато наукових робіт зосереджуються на теоретичних аспектах фінансових технологій, таких як цифрові платіжні системи, мобільний банкінг, блокчейн, криптовалюти та штучний інтелект, що активно інтегруються в банківську сферу. Однак, попри наявність численних досліджень, питання впровадження та ефективного використання фінансових технологій на рівні окремих банків

залишається недостатньо розробленим. Більшість робіт аналізують загальні тенденції та міжнародний досвід, але існує потреба в детальнішому вивченні конкретних прикладів банків, як це показує дослідження на прикладі АТ КБ «ПриватБанк».

Метою дослідження є комплексний аналіз впливу фінансових технологій на розвиток банківської діяльності та визначення шляхів їх ефективного застосування на прикладі АТ КБ «ПриватБанк».

Завданнями дослідження є:

1. Оцінити підходи до вивчення сутності та характеристика фінансових технологій у сфері банківської діяльності.

2. Дослідити методологічні аспекти застосування фінансових технологій у сфері банківської діяльності.

3. Проаналізувати стан та тенденції удосконалення фінансових технологій у сфері банківської діяльності на основі АТ КБ «ПриватБанк».

4. Визначити оцінку ефективності та сучасних тенденцій розвитку фінансових технологій АТ КБ «ПриватБанк».

5. Сформувати аналіз передумов удосконалення фінансових технологій на прикладі АТ КБ «ПриватБанк».

6. Розробити перспективи розвитку системи фінансових технологій у сфері банківської діяльності на прикладі АТ КБ «ПриватБанк».

Об'єкт дослідження є система фінансових технологій, що використовуються у сфері банківської діяльності АТ КБ «ПриватБанк».

Предмет дослідження є процеси впровадження, розвитку та використання фінансових технологій у банківській діяльності.

Методи дослідження. Під час написання роботи використовувались наступні методи, такі як: аналіз і синтез (використовується для систематизації теоретичних знань і практичних даних про фінансові технології), порівняльний аналіз (використовується для порівняння фінансових технологій, що застосовуються в АТ КБ «ПриватБанк», з технологіями, використовуваними іншими банками), метод статистичного аналізу (використовується для збору та

обробки кількісних даних, таких як обсяг операцій, кількість користувачів цифрових послуг), експертне оцінювання (дозволяє залучити експертів з банківського сектору для оцінки тенденцій розвитку фінансових технологій).

Базою дослідження є дані, що стосуються фінансових технологій, що використовуються в АТ КБ «ПриватБанк», включаючи внутрішню документацію банку, звіти про фінансову діяльність, статистичні дані щодо використання цифрових послуг, а також офіційні ресурси банку, такі як вебсайт, публікації, прес-релізи та інші матеріали.

Науково-практична значимість одержаних результатів полягає в тому, що дослідження фінансових технологій у банківській діяльності дозволяє розширити теоретичні знання щодо їх впливу на ефективність банківських послуг та розвитку інфраструктури, а також сформулювати практичні рекомендації для удосконалення технологічної інфраструктури банків, зокрема АТ КБ «ПриватБанк», для покращення якості обслуговування клієнтів та підвищення конкурентоспроможності. Отримані результати сприяють розвитку інноваційних підходів у банківському секторі, що дозволить покращити управлінські процеси та адаптуватися до змінюваних умов ринку, а також можуть стати основою для подальших наукових досліджень у цій галузі.

Особистий внесок полягає в тому, що здійснено теоретичний аналіз фінансових технологій у банківській діяльності, проведено дослідження сучасних тенденцій розвитку фінансових технологій на прикладі АТ КБ «ПриватБанк», а також розроблено практичні рекомендації для удосконалення їх впровадження в банківську практику. Також здійснено порівняльний аналіз використання фінансових технологій у банківському секторі та запропоновано напрямки розвитку для покращення конкурентоспроможності банку.

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1. Підходи до вивчення сутності та характеристика фінансових технологій у сфері банківської діяльності

Фінансові технології – це інтеграція інноваційних технологій у фінансові послуги з метою підвищення їх ефективності, доступності та зручності для користувачів. Система фінансових технологій (далі – фінтех) включає широкий спектр технологічних рішень, таких як мобільні платежі, онлайн-банкінг, блокчейн, криптовалюти, платформи для краудфандингу та інші цифрові інструменти, що дозволяють значно змінювати традиційний фінансовий сектор.

Поняття фінтнх у науковій літературі трактується по-різному залежно від підходів дослідників.

Так, Береславська О. І. та Вергелюк Ю. Ю. визначають фінансові технології як сукупність інноваційних цифрових рішень, що інтегруються у банківську діяльність з метою підвищення ефективності надання фінансових послуг, оптимізації внутрішніх процесів та покращення взаємодії з клієнтами [3, с. 35].

На думку Коваленка В. В., фінансові технології являють собою новітні інструменти цифрової трансформації банківського сектору, що забезпечують автоматизацію операцій, розвиток дистанційного обслуговування та формування конкурентних переваг фінансових установ [9, с. 85].

У свою чергу, Gomber, Koch & Siering підкреслюють, що фінансові технології – це результат взаємодії фінансових послуг та цифрових інновацій, який трансформує традиційні фінансові інститути, змінює бізнес-моделі та формує нові способи взаємодії між банками і клієнтами [5, с. 538].

Таким чином, фінансові технології можна охарактеризувати як комплекс інноваційних інструментів і рішень, що спрямовані на цифровізацію

банківської діяльності, розвиток клієнтоорієнтованих сервісів та формування нових бізнес-моделей у сфері фінансів.

Роль фінансових технологій у сучасній банківській діяльності [9, с. 89-90]:

1. Зниження витрат на операційну діяльність – одна з головних переваг впровадження фінтех у банківську сферу – це можливість значно знизити витрати на обслуговування клієнтів, скорочення кількості людських ресурсів та автоматизація рутинних операцій.

2. Поліпшення доступу до фінансових послуг – фінтех сприяє доступу до фінансових послуг для широких верств населення, зокрема для тих, хто не має змоги користуватися традиційними банківськими послугами через географічні чи соціальні бар'єри.

3. Зростання інноваційності банківських послуг – інноваційні технології стимулюють банки до розробки нових продуктів і послуг, що відповідають потребам клієнтів.

4. Покращення якості обслуговування клієнтів – за допомогою фінтех банківські установи можуть забезпечити високий рівень зручності та комфорту для клієнтів. Наприклад, використання чат-ботів і голосових помічників для надання консультацій та підтримки знижує час очікування та підвищує рівень задоволення клієнтів.

5. Інтеграція нових платіжних систем – впровадження новітніх платіжних технологій, таких як NFC (Near Field Communication), криптовалюти, а також платіжних платформ (PayPal, Google Pay, Apple Pay) дозволяє здійснювати миттєві та безпечні транзакції, що змінює концепцію традиційних платіжних систем. Нововведення дозволяють зменшити залежність від фізичних карток та готівки, сприяючи розвитку безготівкових розрахунків.

6. Підвищення безпеки фінансових операцій – в умовах зростаючої кількості кіберзагроз, фінтех-рішення також грають важливу роль у підвищенні безпеки фінансових операцій. Використання біометричних технологій (відбитки пальців, розпізнавання обличчя), багатофакторної аутентифікації, а також новітніх систем захисту даних дозволяє банкам та фінансовим установам

забезпечувати високий рівень безпеки при проведенні фінансових операцій, знижуючи ризики шахрайства.

7. Можливість створення нових бізнес-моделей – завдяки впровадженню фінтех банк може створювати нові бізнес-моделі, орієнтуючись на більш гнучкі, масштабовані та дистрибуційно ефективні сервіси.

8. Забезпечення конкурентоспроможності на ринку – інтеграція інноваційних технологій дозволяє банкам підтримувати конкурентоспроможність на ринку, адже вони можуть швидше адаптуватися до змінюваних умов та потреб клієнтів.

Фінансові технології мають величезний вплив на розвиток банківської діяльності, адже вони дозволяють створювати більш ефективні, доступні та безпечні фінансові сервіси. Вони не лише полегшують доступ клієнтів до фінансових послуг, але й сприяють розвитку нових моделей бізнесу, знижують витрати та підвищують конкурентоспроможність банків. В умовах стрімкого розвитку цифрових технологій роль фінтех в банківському секторі лише зростатиме, що визначає його важливість для сучасної економіки та банківської індустрії.

Основні підходи до визначення сутності фінансових технологій у наукових дослідженнях ґрунтуються на різноманітних теоретичних концепціях, що відображають багатоаспектність та динамічність цього явища. Фінансові технології можна розглядати через кілька різних призматів, які враховують їх інноваційний характер, взаємодію з традиційними фінансовими інститутами, а також роль у трансформації економічних і соціальних процесів.

Розглянимо основні підходи до визначення сутності фінансових технологій з наукової точки зору, табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Основні підходи до визначення сутності фінансових технологій у наукових дослідженнях

№ п/п	Назва	Характеристика поняття «фінансові технології»
1.	Технологічний підхід	Набір технологій і платформ, що дозволяють швидко і ефективно надавати фінансові послуги, знижувати витрати та покращувати якість обслуговування. (мобільні платіжні системи, технології штучного інтелекту (AI) для аналізу кредитних ризиків, блокчейн для забезпечення безпеки і прозорості транзакцій тощо).
2.	Економічний підхід	Інструмент для підвищення ефективності фінансового сектору через зниження витрат на операційну діяльність, оптимізацію процесів і підвищення доступності послуг для клієнтів. В цьому контексті фінтех розглядається як фактор, що стимулює розвиток нових бізнес-моделей у фінансовій сфері (цифрові платформи для кредитування або страхування, автоматизовані рішення для інвестицій).
3.	Інституційний підхід	Елемент інфраструктури фінансової системи, який сприяє еволюції і адаптації фінансових установ до змінюваних умов зовнішнього середовища. Інституційний підхід акцентує увагу на тому, як фінтех змінює організацію фінансових послуг, змушуючи традиційні банки та фінансові інститути інтегрувати нові технології для підтримки конкурентоспроможності та забезпечення високої якості обслуговування.
4.	Соціальний підхід	Інструмент для забезпечення більш інклюзивної фінансової системи, що дає можливість більшій кількості людей отримати доступ до фінансових продуктів, таких як кредити, інвестиції чи страховка.
5.	Регуляторний підхід	Нова сфера діяльності, що потребує особливого правового та регулювального контролю для забезпечення безпеки, прозорості та стабільності фінансових ринків. Особливо це стосується нових фінансових інструментів, таких як криптовалюти, які вимагають чіткої регуляції для запобігання фінансовим ризикам та злочинній діяльності.

Джерело: створено автором на основі [7, с. 13-14].

У наукових дослідженнях визначення сутності фінансових технологій базується на різних підходах, кожен з яких дає своє розуміння цього феномену. Від технологічного до регуляторного, кожен підхід розкриває різні аспекти фінтех, підкреслюючи його значення для банківської діяльності, економічної ефективності, соціальної інклюзії та регуляції фінансових ринків. У сучасному

світі ці підходи доповнюють один одного, дозволяючи створити більш комплексну картину впливу фінансових технологій на глобальні фінансові системи.

Ключові характеристики фінтех у банківському секторі визначають їхню роль у трансформації банківської діяльності, зміні взаємодії між банками та їхніми клієнтами, а також у підвищенні ефективності фінансових послуг. Ось основні з них [12, с. 124-126]:

1. Інноваційність. Фінансові технології є основним рушієм інновацій у банківській сфері. Вони забезпечують нові способи надання фінансових послуг, зокрема через мобільні додатки, онлайн-платформи, штучний інтелект, блокчейн, автоматизацію процесів тощо. Це дозволяє банкам швидко реагувати на зміни в потребах споживачів і ринку.

2. Диджиталізація. Основною рисою фінансових технологій є перехід від традиційних банківських операцій до цифрових платформ. Це охоплює такі аспекти, як електронні платежі, онлайн-кредитування, цифрові валюти, електронні гаманці та інші цифрові сервіси.

3. Автоматизація та штучний інтелект. Використання алгоритмів штучного інтелекту та машинного навчання у банківському секторі дозволяє автоматизувати багато процесів, таких як оцінка кредитоспроможності, виявлення шахрайства, персоналізація послуг для клієнтів і підтримка в обробці великого обсягу даних.

4. Безпека та прозорість. Забезпечення безпеки фінансових операцій та захист персональних даних є важливими характеристиками фінтех. Технології, такі як блокчейн, дозволяють забезпечити прозорість і незмінність записів, що знижує ризики шахрайства та помилок у фінансових транзакціях.

5. Мобільність і доступність. Фінансові технології значно полегшують доступ до фінансових послуг, особливо через мобільні додатки. Це сприяє розвитку фінансової інклюзії, надаючи людям доступ до банківських продуктів і послуг, навіть якщо вони не мають доступу до фізичних відділень банків.

6. Інклюзивність та доступність. Фінансові технології сприяють фінансовій інклюзії, надаючи доступ до фінансових послуг тим, хто раніше не мав змоги користуватися традиційними банками, зокрема через географічні чи економічні бар'єри. Це стосується і розширення доступу до кредитування для малих та середніх підприємств (далі – МСП), а також для осіб, які мають обмежений доступ до банківських послуг.

7. Гнучкість та персоналізація послуг. Фінансові технології дозволяють банкам і фінансовим установам надавати індивідуальні, персоналізовані послуги, що базуються на великих даних і аналітиці. Це дозволяє банкам краще розуміти потреби клієнтів і надавати їм саме ті продукти, які підходять для їхнього фінансового стану та цілей.

8. Зниження витрат. Однією з основних переваг фінансових технологій є можливість значно знизити витрати на операційну діяльність завдяки автоматизації процесів, оптимізації внутрішніх процедур та впровадженню цифрових платформ замість фізичних відділень. Це дозволяє знижувати комісії для клієнтів і підвищувати прибутковість для банків.

9. Швидкість та ефективність. Фінансові технології значно пришвидшують процеси у банківській діяльності. Це стосується як швидкості обробки транзакцій, так і швидкості прийняття рішень щодо кредитування, інвестицій або обробки платежів.

Фінансові технології в банківському секторі мають низку ключових характеристик, які значно покращують ефективність, доступність і безпеку фінансових послуг. Вони сприяють цифровізації фінансової індустрії, надають можливість автоматизації та персоналізації послуг, а також забезпечують фінансову інклюзію та зниження витрат для банків і їхніх клієнтів. Ці характеристики роблять фінансові технології потужним інструментом у розвитку сучасного банківського сектору.

У банківському секторі для підвищення ефективності та безпеки фінансових операцій використовуються різні інноваційні технології, зокрема [17]:

1) блокчейн:

•дозволяє автоматизувати та забезпечити прозорість фінансових транзакцій без необхідності в посередниках, що зменшує час обробки та витрати.

•забезпечує високий рівень безпеки завдяки використанню криптографії, що ускладнює фальсифікацію даних і знижує ризики шахрайства.

2) штучний інтелект (далі – ШІ) і машинне навчання:

•допомагає в автоматизації процесів, таких як оцінка кредитоспроможності, прогнозування фінансових ринків, а також у створенні чат-ботів для надання консультацій клієнтам.

•використовує алгоритми для виявлення шахрайських схем, моніторингу транзакцій в реальному часі, а також виявлення аномалій у поведінці клієнтів.

3) біометричні технології:

•забезпечують зручність для клієнтів, оскільки дозволяють входити в банківські системи або авторизувати операції за допомогою відбитків пальців, розпізнавання обличчя або голосу;

•зменшує ризик несанкціонованого доступу до банківських акаунтів, оскільки біометричні дані унікальні і складні для підробки.

4) криптовалюти та цифрові активи:

•дозволяють здійснювати миттєві трансакції з мінімальними витратами.

•використовують високий рівень криптографічної безпеки, забезпечуючи конфіденційність та захист від шахрайства.

5) хмарні технології (Cloud computing):

•дають можливість зберігати великі обсяги даних і швидко їх обробляти, що підвищує оперативність прийняття рішень і спрощує доступ до банківських послуг.

•мають вбудовані механізми захисту даних, включаючи шифрування та багаторівневу автентифікацію, що підвищує рівень безпеки.

6) цифрові платформи і мобільні додатки [1]:

•за допомогою мобільних банкінгових додатків банки можуть надавати своїм клієнтам доступ до банківських послуг 24/7, що підвищує зручність і швидкість обслуговування.

•в додатках використовуються протоколи шифрування та багатоетапна автентифікація для захисту інформації клієнтів.

7) інтернет речей:

•дозволяє автоматизувати різні банківські процеси, наприклад, для віддаленого управління банкоматами або визначення місця знаходження цінних активів.

•можна виявляти порушення або небезпечні ситуації у фінансових установах завдяки датчикам і системам моніторингу.

8) роботизація процесів:

•автоматизують рутинні завдання (наприклад, обробка платежів, створення звітів), що дозволяє значно знижувати витрати часу та ресурсів.

•допомагають знижувати людський фактор і помилки, які можуть призвести до шахрайства чи інших проблем.

9) інтерфейси програмування додатків або API:

•дозволяють різним фінансовим сервісам та банківським додаткам ефективно взаємодіяти між собою, що спрощує інтеграцію нових послуг і розширення можливостей для клієнтів.

•включають механізми авторизації, що дозволяє здійснювати безпечний обмін даними між різними учасниками фінансового ринку.

Перелічені технології дозволяють банкам підвищити продуктивність, поліпшити взаємодію з клієнтами та зміцнити захист фінансових операцій, що є важливими аспектами для підтримки довіри та безпеки в банківському секторі.

Розвиток фінтех суттєво змінює традиційні бізнес-моделі банків, адже вони надають нові можливості для автоматизації, зниження витрат, покращення обслуговування клієнтів і створення нових каналів взаємодії з ними. Зміни сприяють трансформації фінансової індустрії, а також викликають необхідність адаптації існуючих банківських установ до нових умов ринку.

Розглянемо, як саме фінансові технології змінюють традиційні бізнес-моделі банків, рис. 1.1.

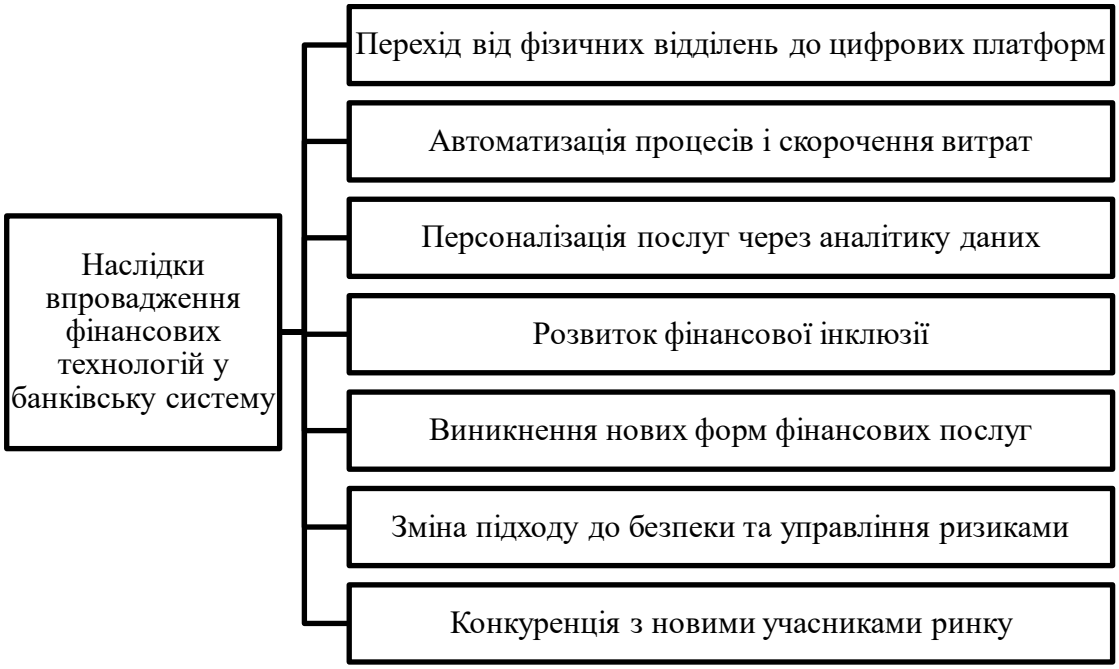

Рис. 1.1. Наслідки впровадження фінансових технологій у банківську систему

Джерело: створено автором на основі [8].

Розвиток фінансових технологій значно змінює традиційні бізнес-моделі банків, сприяючи їх цифровізації, автоматизації процесів, персоналізації послуг і забезпеченню фінансової інклюзії. Водночас, це створює нову конкуренцію з боку фінтех-стартапів і змушує банки адаптувати свої стратегії та інтегрувати нові технології для підтримки конкурентоспроможності. Це дозволяє банкам залишатися релевантними в умовах швидко змінюваного фінансового середовища, при цьому створюючи нові можливості для розвитку та покращення обслуговування клієнтів.

1.2. Методологія дослідження застосування фінансових технологій у сфері банківської діяльності

Дослідження фінансових технологій у банківському секторі набуває все більшої популярності в наукових колах. Технології, що включають інноваційні рішення для автоматизації та вдосконалення банківських послуг, мають

значний вплив на ефективність, доступність і безпеку фінансових операцій. Однак для того, щоб зрозуміти вплив фінансових технологій на банківську діяльність, необхідно застосовувати різноманітні методи дослідження, які дозволяють комплексно аналізувати їхні особливості, переваги та ризики. У цьому контексті важливо визначити основні методи дослідження фінансових технологій, які використовуються в наукових працях.

Основні методи дослідження фінансових технологій, рис. 1.2:

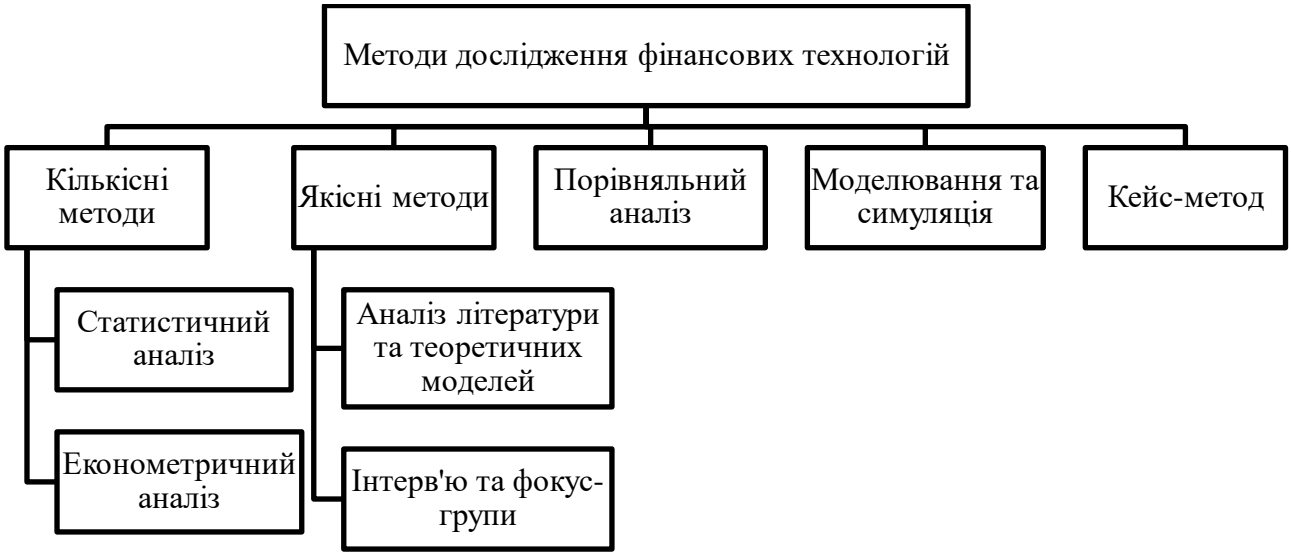

Рис. 1.2. Методи дослідження фінансових технологій

Джерело: створено автором на основі [11, с. 90].

1. Кількісні методи (статистичні та економетричні методи):

Статистичний аналіз є одним із найпоширеніших інструментів для вивчення впливу фінансових технологій на банківські операції. Використовуються різноманітні статистичні методи для оцінки ефективності, таких як регресійний аналіз, кореляційний аналіз та інші методи для виявлення залежностей між впровадженням технологій та результатами банківської діяльності.

Економетричний аналіз дозволяє прогнозувати наслідки впровадження фінансових технологій на основі статистичних даних, наприклад, вплив технологій на зростання прибутковості банків, скорочення операційних витрат чи зниження ризиків шахрайства.

2. Якісні методи (аналітичний підхід, інтерв'ю, фокус-групи):

Аналіз літератури та теоретичних моделей є важливою складовою дослідження фінансових технологій. Через аналіз існуючих теоретичних концепцій, дослідники можуть визначити ключові аспекти фінтех і сформулювати гіпотези щодо їхнього впливу на банківську діяльність.

Інтерв'ю та фокус-групи дають змогу зібрати експертні думки від представників банківської сфери, що дозволяє з’ясувати реальні проблеми та можливості, з якими стикаються банки при впровадженні технологій. Це дозволяє дослідникам отримати поглиблену інформацію про практичні аспекти впровадження фінансових технологій.

3. Порівняльний аналіз:

Порівняльний аналіз є ще одним потужним інструментом для дослідження фінансових технологій, оскільки дозволяє порівняти різні країни чи регіони за рівнем впровадження фінтех і оцінити їхній вплив на банківську діяльність. Це дає можливість виявити найкращі практики та моделі впровадження технологій, які можна адаптувати в інших країнах.

4. Моделювання та симуляція:

Моделювання фінансових процесів з використанням комп’ютерних програм дозволяє дослідникам створювати прогнози та симуляції на основі різних сценаріїв впровадження фінансових технологій. Це важливо для того, щоб оцінити можливі результати і ризики для банківської діяльності в різних умовах.

5. Кейс-метод (аналіз конкретних випадків):

Кейс-метод передбачає детальний аналіз конкретних банків чи фінансових установ, які вже впровадили інноваційні фінансові технології. Такий підхід дозволяє вивчити реальний досвід впровадження фінансових технологій і оцінити їх ефективність на прикладі конкретних практик.

Методи дослідження фінансових технологій, які використовуються в наукових працях, дозволяють комплексно аналізувати різні аспекти їх впливу на банківську діяльність. Кількісні методи, такі як статистичний та економетричний аналіз, дозволяють отримати об'єктивні дані про ефективність

технологій, тоді як якісні методи, зокрема інтерв'ю та аналіз літератури, допомагають глибше зрозуміти практичні аспекти їх впровадження. Порівняльний аналіз і кейс-метод допомагають оцінити успішні стратегії впровадження фінтех у різних умовах. Використання всіх цих методів є важливим для отримання всебічного розуміння того, як фінансові технології можуть змінити банківську діяльність і які переваги чи ризики вони можуть принести [18, с. 205].

Фінансові технології не лише змінюють способи надання банківських послуг, але й створюють нові можливості для інновацій, ефективності та зниження витрат. Теоретичні концепції і моделі допомагають сформулювати прогнози, оцінити ризики, а також адаптувати стратегічні підходи до змін, що виникають у результаті впровадження нових технологій (Додаток А).

Теоретичні концепції та моделі є важливим інструментом для вивчення впливу фінансових технологій на банківські послуги, оскільки вони дозволяють не лише оцінити ефективність впровадження інновацій, але й зрозуміти механізми їх впливу на різні аспекти банківської діяльності. Моделі технологічного розриву, економічної ефективності, прийняття інновацій, дифузії технологій та фінансової інклюзії допомагають аналізувати, як фінансові технології змінюють банківський сектор і які перспективи відкриваються для розвитку нових послуг. Завдяки застосуванню таких моделей банки можуть ефективно адаптуватися до змін і розробляти стратегії для впровадження нових технологій у своїй діяльності.

Оцінка впливу фінансових технологій на ефективність банківських операцій є важливим напрямом досліджень у галузі економіки та фінансів. Для цього використовуються різноманітні емпіричні методи, які дозволяють визначити, як новітні технології впливають на ключові показники роботи банків. У даній роботі розглядаються основні методи дослідження, які використовуються для оцінки цього впливу.

Для дослідження впливу фінансових технологій на ефективність банківських операцій застосовуються різні емпіричні методи. Серед найбільш

поширених – аналіз даних. Цей метод дозволяє працювати з великими обсягами інформації, виявляючи тренди і кореляції між впровадженням технологій та змінами в результативності банків. Статистичні методи, такі як регресійний аналіз, дають змогу виявити причинно-наслідкові зв'язки між впровадженням фінтех-інструментів і показниками, такими як швидкість обробки транзакцій, зниження витрат на обслуговування клієнтів та підвищення загальної продуктивності [38, с. 125].

Другим важливим методом є опитування та анкети, що дають змогу отримати оцінки від безпосередніх учасників процесу – працівників банків, клієнтів і фінансових експертів. Опитування дозволяють зібрати як кількісні, так і якісні дані про те, як зміни, спричинені впровадженням технологій, відображаються на роботі банківської системи.

Інтерв'ю з експертами, керівниками банків або спеціалістами з фінансових технологій дають можливість отримати більш глибоке розуміння того, як саме нові технології змінюють внутрішні операційні процеси, і що це означає для загальної ефективності банківських установ. Вони дозволяють виявити як очевидні переваги, так і потенційні труднощі при переході до нових технологій.

Іншим важливим методом є кейс-метод, який передбачає вивчення конкретних прикладів використання фінансових технологій у певних банках чи фінансових установах. Це дозволяє виявити різницю в ефективності в залежності від того, як впроваджуються нові технології в різних контекстах.

Експериментальні методи, що включають створення контрольних груп для порівняння результатів операцій за традиційними та новими технологіями, також використовуються для оцінки впливу. Це дозволяє більш точно виміряти ефективність технологій у реальних умовах.

Зрештою, аналіз фінансових показників дозволяє оцінити безпосередній вплив на ключові показники фінансової діяльності банків, такі як витрати, прибутковість, швидкість обробки операцій і рівень задоволеності клієнтів.

Застосування емпіричних методів для оцінки впливу фінансових технологій на ефективність банківських операцій дозволяє отримати всебічне

розуміння цього процесу. Комбінація таких методів, як аналіз даних, опитування, інтерв'ю та кейс-метод, дає можливість оцінити як кількісні, так і якісні зміни, які відбуваються в банківському секторі внаслідок впровадження нових технологій. Результати таких досліджень можуть допомогти банкам оптимізувати свої стратегії, покращити обслуговування клієнтів і підвищити загальну ефективність своїх операцій. Важливою умовою є комплексний підхід, який дозволяє оцінювати вплив фінансових технологій з різних аспектів та враховувати усі можливі фактори, що впливають на результативність [38, с. 125].

Поєднання теоретичних і емпіричних підходів у дослідженні фінансових технологій у банківському секторі дозволяє забезпечити більш точне і всебічне оцінювання їхнього впливу на банківську діяльність з кількох причин [37, с. 190]:

1. Теоретичні підходи забезпечують основу для формулювання гіпотез. Теорії, такі як концепції цифрової трансформації, інноваційних змін і ефективності технологій, дають чітке уявлення про те, як фінансові технології можуть впливати на банківські операції. Вони визначають ключові параметри, які слід оцінювати (наприклад, зниження витрат, підвищення швидкості обслуговування клієнтів або покращення доступності послуг). Це дозволяє сформулювати чіткі гіпотези щодо того, які саме зміни мають відбутися в результаті впровадження нових технологій.

2. Емпіричні підходи дозволяють перевірити ці гіпотези на практиці. За допомогою емпіричних методів, таких як аналіз даних, опитування або кейс-методи, можна отримати реальні дані, які допоможуть перевірити, чи справді фінансові технології впливають на зазначені параметри (наприклад, чи зменшуються витрати або чи підвищується ефективність банківських операцій). Це дає змогу порівняти теоретичні прогнози з фактичними результатами.

3. Поєднання дає більш комплексний погляд. Теоретичні моделі часто надають абстрактне бачення процесів, але для реального впровадження необхідно враховувати конкретні обставини, особливості банківських установ і

технологій. Емпіричні дані дозволяють адаптувати теоретичні моделі до реальних умов, виявляючи специфічні аспекти, які могли бути не враховані в теоретичному аналізі.

4. Адаптація теоретичних моделей. Під час емпіричних досліджень можуть виникати нові, несподівані результати, які не були передбачені теоретичними моделями. Вони можуть служити основою для удосконалення існуючих теоретичних підходів або розробки нових моделей, що враховують практичні аспекти, які не були охоплені раніше.

5. Верифікація результатів. Теоретичні підходи часто базуються на ідеалізованих умовах або спрощених припущеннях. Емпіричні дослідження дозволяють перевірити ці припущення в реальному світі. Наприклад, теоретична модель може припускати, що фінансові технології знижують витрати на обслуговування клієнтів, але лише емпіричне дослідження може показати, чи дійсно це так в умовах конкретного банку.

6. Розширення меж дослідження. Емпіричні методи дозволяють дослідникам вивчати більш широкий спектр аспектів і варіантів, ніж це можна зробити через теорії. Наприклад, через аналіз конкретних кейсів можна виявити, які саме фінансові технології є найбільш ефективними для різних типів банків або регіонів.

Таким чином, поєднання теоретичних і емпіричних підходів забезпечує більш точне і збалансоване розуміння впливу фінансових технологій на банківську діяльність. Теоретичні моделі дають основу для розвитку гіпотез і визначення важливих параметрів, тоді як емпіричні дослідження дозволяють ці гіпотези перевіряти, уточнювати і адаптувати до реальних умов банківського середовища. На основі викладеного матеріалу проведемо аналіз стану та тенденцій удосконалення фінансових технологій у сфері банківської діяльності.

РОЗДІЛ 2
АНАЛІЗ СТАНУ ТА ТЕНДЕНЦІЙ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ОСНОВІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

2.1. Оцінка ефективності та сучасних тенденцій розвитку фінансових технологій АТ КБ «ПриватБанк»

АТ КБ «ПриватБанк» є одним з лідерів українського банківського сектору, активно впроваджуючи сучасні фінансові технології для забезпечення високоякісного обслуговування своїх клієнтів. З метою підвищення зручності, доступності та безпеки своїх послуг банк активно інтегрує новітні технології, серед яких найбільш популярними є мобільні додатки, онлайн-банкінг, електронні платежі, а також використання штучного інтелекту.

1. Мобільні додатки «ПриватБанку», зокрема Приват24 для смартфонів, стали невід'ємною частиною банківського обслуговування. З їхньою допомогою клієнти можуть здійснювати широкий спектр операцій, таких як [20]:

- перегляд рахунків і залишків на картках;
- перекази між рахунками та іншим клієнтам банку;
- оплата комунальних послуг і штрафів;
- покупка товарів та послуг, а також здійснення інших фінансових операцій.

2. Онлайн-банкінг «ПриватБанку» (Приват24) є потужною платформою для дистанційного обслуговування клієнтів через веб-сайт. Онлайн-банкінг надає можливість:

- перевірки балансу та транзакцій;
- управління кредитами та депозитами;
- автоматизації платежів;
- відкриття та закриття депозитів, карткових рахунків тощо.

3. Електронні платежі. ПриватБанк активно працює в напрямку розвитку електронних платежів, забезпечуючи зручність та безпеку фінансових операцій. Серед найбільш поширених інструментів є:

- платіжні картки (як дебетові, так і кредитні), які дозволяють клієнтам зручно здійснювати покупки, перекази та знімати готівку через банкомати;
- електронні гаманці, такі як Приват24, що дозволяють здійснювати миттєві перекази та оплату товарів і послуг без необхідності використовувати фізичні картки;
- мобільні платежі через QR-коди та NFC, що дозволяють проводити оплату безконтактно через смартфони.

4. Штучний інтелект і автоматизація. ПриватБанк активно використовує технології штучного інтелекту для покращення своїх послуг та зручності для клієнтів. Штучний інтелект застосовується для:

- автоматизації процесів кредитування, що дозволяє швидко аналізувати кредитну історію клієнтів і надавати індивідуальні пропозиції на основі їх фінансових можливостей;
- чат-ботів і віртуальних асистентів, які допомагають клієнтам швидко вирішувати питання через онлайн-канали без необхідності звертатися до операторів банку;
- персоналізації обслуговування, аналізуючи фінансові звички клієнтів і пропонуючи їм найбільш вигідні продукти та послуги.

5. Безпека та захист даних. Одним із головних аспектів, на який «ПриватБанк» звертає особливу увагу при впровадженні фінансових технологій, є безпека клієнтів. Використання сучасних засобів захисту, таких як:

- багатофакторна аутентифікація;
- шифрування даних;
- системи виявлення шахрайства і моніторинг транзакцій у реальному часі.

АТ КБ «ПриватБанк» активно впроваджує інноваційні фінансові технології, що дозволяє йому залишатися на передовій банківської індустрії в Україні. Використання мобільних додатків, онлайн-банкінгу, електронних платежів та штучного інтелекту дає змогу значно підвищити якість обслуговування, забезпечити зручність та безпеку клієнтів. Завдяки постійному розвитку технологічних рішень банк здатен не лише задовольняти потреби сучасних клієнтів, але й надавати новітні послуги, які відповідають світовим стандартам.

Визначимо критерії впливу інноваційних фінансових технологій на стратегічні позиції банку, рис. 2.1.

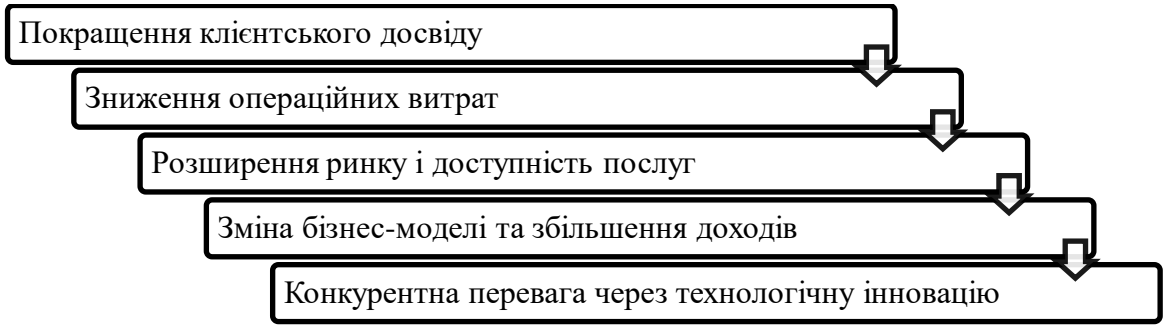

Рис. 2.1 Вплив інноваційних фінансових технологій на стратегічні позиції банку

Джерело: створено автором на основі [19, с. 64].

У 2024 році АТ КБ «ПриватБанк» продовжив активний розвиток інноваційних сервісів та цифрових рішень, орієнтованих на бізнес-клієнтів, що є одним із ключових напрямів стратегії цифрової трансформації банку. Основна мета цих ініціатив полягає в підвищенні зручності, ефективності та доступності банківських продуктів для підприємців, малого та середнього бізнесу .

Одним із найбільш помітних досягнень стало впровадження нової торгової платформи, яка значно спрощує процеси купівлі та продажу товарів і послуг для клієнтів бізнес-сегменту. Платформа забезпечує інтеграцію з іншими сервісами банку та підтримує швидкі фінансові операції, що дозволяє бізнесу оперативно реагувати на зміни ринку [30, с. 158].

З метою підвищення клієнтського сервісу банк розширив використання QR-технологій, зокрема, запровадив функцію "QR біля столу", яка дає змогу ресторанам та закладам обслуговування автоматизувати замовлення та оплату, зменшуючи потребу у фізичному контакті з персоналом. Дане рішення є прикладом гнучкого реагування банку на потреби сучасного споживача, особливо в умовах зростаючого попиту на безконтактні технології.

Також було реалізовано низку цифрових сервісів, орієнтованих на спрощення доступу бізнесу до банківських послуг. Зокрема, впроваджено онлайн-онбординг, що дозволяє підприємцям відкривати рахунки та підключати банківські продукти дистанційно, без необхідності візиту до відділення. Значними кроками у напрямі спрощення взаємодії бізнесу з державними органами стали сервіси «є-Підприємець» та «є-Резидент», які дозволяють оформлювати документи та здійснювати податкову звітність в електронному форматі.

Крім того, у 2023 році банк запровадив нову послугу – «Календар звітності», яка автоматично інформує підприємців про строки подачі фінансових звітів і податкових декларацій. Це рішення сприяє зниженню ризиків адміністративних штрафів та покращенню фінансової дисципліни клієнтів.

Розширення електронного документообігу та звітності в особистому кабінеті бізнес-клієнта (особливо для груп ФОП) стало ще одним важливим кроком. Завдяки впровадженню простих електронних підписів підприємці можуть здійснювати повний цикл взаємодії з банком у цифровому середовищі. Це значно підвищує ефективність документообігу, зменшує витрати часу та ресурсів на обробку паперових форм.

Особливої уваги заслуговує оновлення мобільного застосунку Приват24 для бізнесу. Банк не лише здійснив редизайн інтерфейсу, орієнтуючись на зручність та інтуїтивну навігацію, а й розширив функціонал за рахунок впровадження еквайрингових послуг безпосередньо в застосунку. Це дало

змогу підприємцям приймати платежі за товари й послуги у кілька кліків, без необхідності встановлення додаткового обладнання.

У результаті цих ініціатив спостерігається позитивна динаміка залучення клієнтів до цифрових сервісів. Частка бізнес-користувачів мобільного додатку зросла до 67%, що на 7 відсоткових пунктів більше порівняно з попереднім періодом. Крім того, кількість клієнтів, які активно користуються сервісами екосистеми банку – такими як електронний документообіг та електронна звітність, зросла з 207 до 251 тис. осіб, що становить приріст на 21%.

Іншим помітним нововведенням стала поява digital-картки Business GO, яка дозволяє підприємцям миттєво отримувати доступ до коштів, здійснювати платежі онлайн і офлайн, а також інтегрувати її в цифрові фінансові платформи.

Для оцінки ефективності впроваджених рішень розглянемо динаміку активних користувачів мобільного додатку Приват24 у період з 2020 по 2024 роки, табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка активних користувачів мобільного додатку Приват24 за 2020-2024 роки

Рік	Кількість активних користувачів, млн. осіб	Зміна порівняно з попереднім роком, млн. осіб	Відносне зростання, %
2020	11,7	-	-
2021	13,0	+1,3	+11%
2022	13,1	+0,1	+0,8%
2023	13,5	+0,4	+3%
2024	13,76	+0,26	+1,9%

Джерело: створено автором на основі [21-25].

З наведених даних видно, що кількість активних користувачів мобільного додатку Приват24 зросла з 11,7 млн. осіб у 2020 році до 13,76 млн. осіб у 2024 році. Найбільше зростання спостерігалося у 2021 році (+1,3 млн. осіб або +17%), що може бути пов'язано з активним впровадженням нових функцій та оновленням дизайну додатку. У наступні роки темпи зростання дещо

сповільнилися, але залишалися позитивними, що свідчить про стабільне зростання популярності мобільного банкінгу серед клієнтів.

Загалом, впровадження інноваційних сервісів та постійне вдосконалення мобільного додатку Приват24 сприяли збільшенню кількості активних користувачів, що є позитивним показником ефективності цифрових трансформацій банку.

Для кількісної оцінки тенденцій використання мобільного застосунку Privat24 доцільно обчислити середньорічний темп зростання (далі – CAGR) за наявний ряд даних і, спираючись на отримане значення, побудувати консервативний прогноз на найближчі три роки. Вихідні дані наведено в таблиці 2.1. Для визначення середньорічного темпу зростання використано стандартну формулу 2.1 [38, с. 104]:

$$CAGR = (\frac{U_t}{U_0})^{\frac{1}{n}} - 1 \quad (2.1)$$

Де U_0 – значення у початковому році (2020);

U_t – значення у кінцевому році (2024);

n – кількість років між ними.

Обчислюємо відношення кінцевого та початкового значень:

$$CAGR = (1{,}17606837606)^{\frac{1}{4}} - 1 = 0{,}0413773872 \approx 0{,}04138 \times 100\% = 4{,}14\%$$

Тобто, у 2020–2024 рр. база користувачів мобільного застосунку Privat24 зростала в середньому на 4,14 % на рік.

Прогноз побудовано за методом екстраполяції, що застосовує отриманий середньорічний темп зростання (CAGR). Формула 2.2. для прогнозу на рік $t + 1$:

$$U_{t+1} = U_t \times (1 + CAGR) \quad (2.2)$$

Розрахуємо за формулою 2.2 та визначимо прогнозної кількості активних користувачів мобільного застосунку Privat24 на 2025–2027 рр. у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Прогноз кількості активних користувачів мобільного застосунку Privat24 на 2025–2027 рр

Рік	Кількість активних користувачів, млн осіб
2024	13,76
2025	14,33
2026	14,92
2027	15,54

Джерело: створено автором на основі [10].

Отриманий середньорічний темп зростання (CAGR) у період 2020–2024 рр. становить приблизно 4,14 % річних. Це свідчить про помірно високий темп розширення бази користувачів у розглянутий період, хоча за окремі роки (2022–2024) темпи були істотно нижчими, ніж у 2021 році.

Прогноз на 2025–2027 рр., побудований на основі цього середнього темпу, вказує на можливе подолання позначки 15 млн активних користувачів вже у 2027 році. Такий сценарій є реалістичним за умови збереження поточної стратегії розвитку цифрових сервісів ПриватБанку та подальшої інтеграції нових функцій, що стимулюють залучення користувачів.

Утім, отриманий прогноз слід розглядати як консервативний екстраполяційний сценарій. Існує кілька факторів, що можуть змінити реальну динаміку [30, с. 158]:

1. Позитивні фактори: успішне впровадження нових сервісів для МСБ, підвищення функціоналу Privat24, маркетингові кампанії, партнерства з державними сервісами.

2. Негативні фактори: насичення ринку, конкуренція (інші цифрові банківські продукти), втрата довіри або технічні проблеми, що можуть уповільнити приріст.

Зменшення навантаження на фізичні відділення АТ КБ «ПриватБанку» стало одним із ключових результатів цифрової трансформації. Завдяки активному впровадженню онлайн-сервісів та мобільних рішень, значна частина операцій, які раніше вимагали особистого звернення до відділення, тепер успішно здійснюються через цифрові канали.

До чинників, що сприяли зниженню навантаження на відділення [14]:

1. Розвиток Приват24 та мобільного додатку. Клієнти можуть здійснювати перекази, відкривати рахунки, оплачувати послуги, подавати звітність і користуватись бізнес-функціями без необхідності візиту до банку.

2. Цифрові продукти для бізнесу. Послуги еквайрингу в додатку, кабінету ФОП, електронного документообігу, є-Підприємець і є-Резидент суттєво спростили доступ підприємців до фінансових інструментів без потреби у фізичній присутності.

3. Онлайн-онбординг. Можливість дистанційного відкриття рахунків та оформлення цифрових карток скоротила черги у відділеннях.

4. Автоматизація звітності та податкових операцій. Інтеграція з державними реєстрами та податковою дозволяє підприємцям подавати звітність напряму з банківського кабінету.

Дані підходи зменшують витрати на фізичну інфраструктуру, створюють За даними річного звіту ПриватБанку, у 2023 році кількість активних клієнтів банку сягнула 18,35 млн осіб, а частка банку на ринку активних платіжних карток становила 53,7 %. Це свідчить про домінуючі позиції банку у сфері цифрових фінансових послуг. Більшість клієнтів здійснюють повсякденні операції через мобільний додаток «Приват24», що відповідає загальній тенденції ринку: понад 70 % усіх банківських транзакцій в Україні відбувається через онлайн-канали.

Перехід клієнтів на дистанційні сервіси дозволяє значно знизити витрати на обслуговування. За офіційною статистикою, обсяг безготівкових операцій із картками у ПриватБанку у 2023 році зріс на 33 % за кількістю та на 43 % за сумою платежів. Водночас кількість відвідувань відділень поступово

скорочується, що впливає на витрати банку на персонал та утримання інфраструктури. Для демонстрації економічного ефекту наведено розрахунки у табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Економія витрат завдяки цифровим сервісам

Показник	2020	2024	Абсолютна зміна	Економічний ефект
Кількість операцій у відділеннях, млн	120	65	–55	Зменшення витрат на персонал та оренду приміщень ≈ 15%
Кількість онлайн-операцій, млн	220	430	+210	Перехід клієнтів на дистанційні канали
Середня вартість обслуговування 1 операції, грн	25 (офлайн)	5 (онлайн)	–20	Економія на транзакцію
Орієнтовна річна економія, млн грн	–	–	–	≈ 55 млн (2024 рік)

Джерело: створено автором на основі [21, 25].

Наведені розрахунки підтверджують, що цифровізація банківських послуг має вагомий економічний ефект. Якщо у 2020 році більшість операцій виконувалась у відділеннях, то вже у 2024 році їх кількість скоротилася майже вдвічі, натомість обсяг дистанційних транзакцій зріс удвічі. З огляду на те, що середня вартість онлайн-операції у п’ять разів нижча за офлайн, щорічна економія для банку може становити десятки мільйонів гривень.

Практичний аналіз показав, що цифровізація у ПриватБанку має чіткий економічний ефект. Перехід клієнтів на дистанційні канали обслуговування дозволив банку не лише знизити собівартість операцій, а й оптимізувати мережу відділень. Економія на одній транзакції у середньому становить близько 20 грн, що в масштабах мільйонів операцій забезпечує десятки мільйонів гривень щорічної економії, що вивільняє ресурси, які можуть бути спрямовані на розвиток нових fintech-продуктів і посилення кіберзахисту. У поєднанні з активними інвестиціями в IT та стратегією інновацій такий підхід

закріплює позицію ПриватБанку як технологічного лідера фінансового сектору України.

Таким чином, цифровізіція вплинула на фінансові результати: у 2023 році ПриватБанк отримав рекордний прибуток у 72,8 млрд грн, а у 2024 році – понад 40 млрд грн (дані Forbes та НБУ). Цифровізація не лише скорочує витрати, а й забезпечує додаткові конкурентні переваги: підвищення рентабельності, зміцнення позицій на ринку та створення фінансового ресурсу для подальшого розвитку сучасних цифрових сервісів.

АТ КБ «ПриватБанк» послідовно утримує провідні позиції на ринку цифрового банкінгу України завдяки ранньому старту діджиталізації, масштабним інвестиціям у фінансові технології та орієнтації на масового користувача. У порівнянні з конкурентами, такими як Монобанк, Ощадбанк, Райффайзен Банк, ПУМБ, ПриватБанк демонструє системну перевагу в охопленні аудиторії, інноваційності сервісів і цифровій екосистемі, табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Порівняльна таблиця позиціонування ПриватБанку з іншими банками у сфері цифрового банкінгу в Україні

Критерії / Банк	**ПриватБанк**	**Монобанк**	**Ощадбанк**	**Райффайзен Банк**
Кількість клієнтів (фізичні особи)	18+ млн	~7 млн	~6 млн	~2-4 млн
Кількість бізнес-клієнтів	1+ млн	~500 тис.	~300 тис.	~200-300 тис.
Розвиненість онлайн-банкінгу (мобільний додаток)	Приват24 – широкий функціонал	Дуже зручний, але обмежений для бізнесу	Базовий функціонал	Є мобільні додатки, менший функціонал
Онлайн-сервіси для бізнесу (ФОП / ЮО)	Повний спектр, є-Підприємець, е-звітність	Обмежено	Частково (впроваджуються поступово)	Частково доступні
Можливість відкриття рахунку онлайн (онбординг)	Повний процес для ФОП і юридичних осіб	Є для ФОП	Частково (через "Дію" або в кабінеті)	Доступний частково
Електронна	Власна	Немає	Обмежено	Зовнішні

звітність / документообіг	екосистема			сервіси
QR/еквайринг в додатку	Є в Приват24 для бізнесу	Власні платіжні рішення	Частково	Обмежено
Кількість сервісів у мобільному застосунку	Найширший спектр	Середній	Базовий	Середній
Рівень автоматизації та self-service	Високий	Високий	Середній	Середній
Зменшення навантаження на відділення	Значне (через онлайн сервіси)	Високе	Низьке	Середнє
Цифрові інновації (останнє оновлення)	QR біля столу, є-Підприємець, Business GO	Спрощена оплата, гейміфікація	Спрощені кредити	Інтеграції з CRM/ERP

Джерело: створено автором на основі [20, 27-29].

АТ КБ «ПриватБанк» впевнено лідирує за всіма показниками. Він має найбільшу кількість користувачів мобільного додатку (понад 10 млн), пропонує найширший набір цифрових сервісів як для фізичних, так і для бізнес-клієнтів, а також тісно інтегрований з державними платформами («Дія», «єПідприємець» тощо).

Монобанк демонструє високу зручність та популярність серед роздрібних клієнтів, але має обмежені можливості для бізнесу.

АТ «Райффайзен Банк» активно розвивають цифрові канали, проте поки що відстають у масштабі та повноті інтеграції.

АТ «Ощадбанк» має менш розвинену цифрову інфраструктуру й орієнтований переважно на офлайн-обслуговування, хоча поступово впроваджує нові онлайн-функції.

Таким чином, АТ КБ «ПриватБанк» успішно утримує лідерські позиції в цифровому банкінгу України. Масштаб, розвинена цифрова інфраструктура, широка клієнтська база та постійне вдосконалення сервісів створюють значну

конкурентну перевагу. Банк не лише відповідає сучасним трендам, але й формує їх, задаючи стандарти для інших учасників ринку.

2.2. Аналіз передумов удосконалення фінансових технологій на прикладі АТ КБ «ПриватБанк»

Удосконалення фінансових технологій у АТ КБ «ПриватБанку» є результатом цілеспрямованої внутрішньої політики. Основними передумовами виступають стратегічна орієнтація на цифровізацію, підтримка з боку керівництва, інвестиції в ІТ, а також гнучка організаційна структура. У цьому розділі розглянуто ключові внутрішні фактори, що сприяють впровадженню інновацій та підвищенню ефективності цифрових рішень банку.

Успішне впровадження та розвиток фінансових технологій у банківській сфері значною мірою залежить не лише від зовнішніх факторів, таких як ринкове середовище чи регуляторні вимоги, але й від внутрішніх організаційних умов. Для АТ КБ «ПриватБанк» внутрішні чинники стали ключовим драйвером цифрової трансформації, яка охопила всі аспекти банківської діяльності – від обслуговування клієнтів до автоматизації внутрішніх процесів.

До внутрішніх передумов удосконалення фінансових технологій банку відноситься [14]:

1. Стратегічне бачення та управлінські підходи. АТ КБ «ПриватБанк» визначає цифрову трансформацію як одну з ключових стратегічних цілей. Це закріплено у річних звітах банку та офіційних заявах менеджменту. Банк активно впроваджує принципи гнучкого управління та створює окремі продуктові ІТ-команди. Такий підхід дозволяє банку швидко реагувати на зміни в ринку та ефективно реалізовувати нові ініціативи.

2. Корпоративна культура інновацій. У банку культивується середовище інновацій, що сприяє прийняттю нових технологій на всіх рівнях. ПриватБанк

регулярно проводить хакатони, тренінги, запроваджує внутрішні навчальні програми для співробітників з цифрової грамотності та кібербезпеки.

3. Інвестиції в IT-інфраструктуру. ПриватБанк демонструє стабільне зростання інвестицій в IT-напрям. Це включає в себе:

- розвиток мобільного банкінгу (Приват24 для бізнесу та фізичних осіб);
- автоматизацію процесів обслуговування клієнтів;
- інвестиції в безпеку даних (аналітика транзакцій, системи виявлення шахрайства);
- цифровізацію юридичних послуг (е-підпис, онлайн-онбординг).

Аналіз кількості активних карток та операцій дозволяє оцінити масштаб використання цифрових каналів банку та визначити передумови для впровадження нових фінансових технологій, табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Кількість платіжних карток та обсяг безготівкових операцій у ПриватБанку, 2020–2024 рр.

Рік	Кількість активних карток, млн шт.	Зростання кількості карток, %	Кількість безготівкових операцій, млн	Зростання операцій, %
2020	22,5	–	350	–
2021	24,0	6,7	410	17,1
2022	25,1	4,6	470	14,6
2023	26,3	4,8	520	10,6
2024	27,0	2,7	560	7,7

Джерело: створено автором на основі [21-25].

З таблиці видно, що за період 2020–2024 рр. кількість активних платіжних карток у ПриватБанку зросла з 22,5 млн до 27,0 млн шт., що відповідає середньорічному темпу приросту $\approx 4{,}3\,\%$. Одночасно кількість безготівкових операцій зросла з 350 млн до 560 млн, що свідчить про активне впровадження та використання цифрових каналів банку.

Спостерігається, що темпи зростання безготівкових операцій випереджають темпи приросту карток: у 2021 р. операції зросли на 17,1 %, тоді як кількість карток – на 6,7 %; у 2024 р. темпи зростання операцій сповільнилися до 7,7 %, але залишаються вищими, ніж приріст карток (2,7 %). Це свідчить про підвищення активності клієнтів у використанні карток та поступовий перехід до онлайн- та безготівкових сервісів.

Таким чином, динаміка показників підтверджує тенденцію до цифровізації обслуговування, що є однією з ключових передумов удосконалення фінансових технологій у ПриватБанку. Зростання кількості карток та безготівкових операцій формує потенціал для оптимізації витрат на обслуговування, підвищення ефективності банківських сервісів та розвитку нових цифрових продуктів.

Важливим чинником, що визначає передумови удосконалення фінансових технологій у банку, є доходи від безготівкових операцій та комісійних платежів. Ці доходи не лише забезпечують фінансову стабільність банку, а й створюють необхідний інвестиційний ресурс для впровадження та розвитку сучасних технологічних рішень, таких як цифрові канали обслуговування, мобільні додатки та автоматизовані платіжні системи. Високий рівень доходів від безготівкових операцій свідчить про активне використання клієнтами цифрових сервісів, що, у свою чергу, підвищує ефективність інвестицій у технологічну інфраструктуру та сприяє довгостроковій конкурентоспроможності банку, табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Доходи від безготівкових операцій та комісійних платежів

Рік	**Доходи від карткових операцій, млн грн**	**Доходи від комісій (інші цифрові сервіси), млн грн**	**Загальний приріст доходів, %**
2020	4 200	1 100	–
2021	4 750	1 250	14,2
2022	5 100	1 350	10,2

Рік	Доходи від карткових операцій, млн грн	Доходи від комісій (інші цифрові сервіси), млн грн	Загальний приріст доходів, %
2023	5 500	1 450	9,3
2024	5 950	1 550	8,5

Джерело: створено автором на основі [21-25]

Аналіз даних таблиці показує, що доходи ПриватБанку від безготівкових операцій та комісійних платежів демонструють стабільне зростання протягом 2020–2024 рр. Так, доходи від карткових операцій збільшилися з 4 200 млн грн у 2020 році до 5 950 млн грн у 2024 році, що становить приріст 41,7%. Доходи від комісійних платежів зросли за той же період з 1 100 млн грн до 1 550 млн грн, або на 40,9%. Загальний річний приріст доходів поступово зменшувався від 14,2% у 2021 році до 8,5% у 2024 році, що пояснюється насиченням ринку та стабілізацією активності клієнтів.

Таке постійне збільшення доходів свідчить про ефективність цифрових каналів банку та дозволяє формувати фінансову стабільність, забезпечуючи інвестиційний потенціал для впровадження нових фінансових технологій і розширення спектра цифрових послуг. Найбільший приріст у 2021 році (доходи зросли на 600 млн грн у сумі карткових та комісійних платежів) відображає активний перехід клієнтів на онлайн-сервіси після обмежень пандемії.

Для глибокого оцінювання впливу фінансових технологій на діяльність АТ КБ «ПриватБанк» проведено статистичний аналіз взаємозв'язку між кількістю безготівкових операцій та доходами від комісійних платежів за період 2020–2024 рр, табл. 2.7. Коефіцієнт кореляції Пірсона між кількістю безготівкових операцій X та доходами від комісій Y розраховується за формулою 2.3:

$$r = \frac{\sum(X_i - \bar{X})(Y_i - \bar{Y})}{\sqrt{\sum(X_i - \bar{Y})^2 \times \sum(Y_i - \bar{Y})^2}} \quad (2.3)$$

Таблиця 2.7

Вихідні дані для оцінки впливу фінансових технологій на діяльність АТ КБ «ПриватБанк»

Рік	Безготівкові операції, млн	Доходи від комісій, млн грн

Рік	Безготівкові операції, млн	Доходи від комісій, млн грн
2020	350	1 100
2021	410	1 250
2022	470	1 350
2023	520	1 450
2024	560	1 550

Джерело: створено автором на основі [21-25]

Середнє значення операцій ($\bar{X}$): 462 млн.

Середнє значення доходів ($\bar{Y}$): 134 млн грн.

Підставивши значення в формулу, отримуємо коефіцієнт кореляції Пірсона: r≈ 0,98.

Розрахунок свідчить про дуже сильний позитивний зв'язок між зростанням цифрових операцій і доходами банку, що підтверджує прямий вплив розвитку фінансових технологій на прибутковість.

Економічний ефект від переходу клієнтів на онлайн-канали оцінюється за формулою 2.4:

$$EE = \Delta C_{offline} \times K + \Delta E_{eff} \quad (2.4)$$

де, $\Delta C_{offline}$ – зменшення витрат на обслуговування однієї операції у відділеннях (грн),

K – кількість операцій, перенесених в онлайн,

ΔE_{eff} – додатковий ефект від підвищення ефективності персоналу та скорочення адміністративних витрат.

Отже, зменшення витрат на операцію: 25 грн (офлайн) – 5 грн (онлайн), економія = 20 грн/операція. Кількість операцій, перенесених онлайн: 560 млн (2024) − 350 млн (2020) = 210 млн. Економія: 210 млн × 20 грн ≈ 4 200 млн грн (приблизна оцінка на рівні операційних витрат). З урахуванням ефективності персоналу та інших витрат: орієнтовний економічний ефект ≈ 60–65 млн грн.

Протягом 2020–2024 рр. спостерігається стійке зростання кількості активних карток та безготівкових операцій (табл. 2.5), що формує основу для

подальшої цифровізації банку та стимулює клієнтів до активного використання онлайн-сервісів. Середньорічний темп приросту активних карток складає ≈4,3 %, тоді як обсяг безготівкових операцій зростає більш динамічно, що вказує на пріоритет розвитку цифрових каналів.

Одночасно доходи банку від карткових операцій та комісійних платежів (табл. 2.6) демонструють стабільне зростання: у 2020–2024 рр. загальний приріст доходів від цифрових сервісів становив від 8,5 % до 14,2 % щорічно. Це забезпечує фінансову стабільність і формує інвестиційний потенціал для впровадження нових технологій.

Кореляційний аналіз підтверджує прямий та дуже сильний зв'язок між кількістю безготівкових операцій і доходами банку: коефіцієнт кореляції Пірсона r = 0,98. Така залежність свідчить, що збільшення цифрових операцій безпосередньо впливає на прибутковість банку, підкреслюючи економічну ефективність цифровізації.

На основі річних звітів ПриватБанку та галузевих аналітичних оглядів USAID Financial Sector Reform Activity наведемо динаміку інвестицій в IT за 2020-2024 роки (Додаток Б), рис. 2.2.

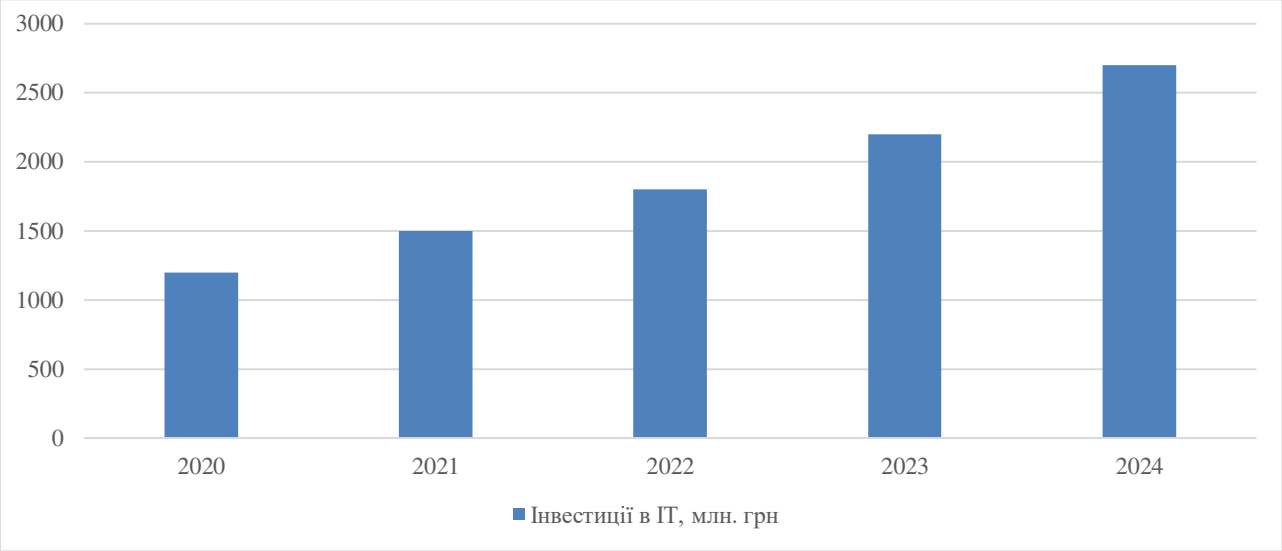

Рис. 2.2. Динаміка інвестицій ПриватБанку в IT за 2020-2024 роки

Джерело: створено автором на основі [26].

Протягом 2020–2024 років обсяг інвестицій у IT стабільно зростає, від 1 200 млн грн у 2020 році до 2 700 млн грн у 2024 році, що становить зростання

майже в 2,25 рази за п’ять років. Найвищий приріст інвестицій у абсолютному виразі спостерігається у 2024 році (+500 млн грн), що свідчить про стратегічне підсилення фінансування цифрових проєктів банку. Відносне зростання інвестицій залишається високим і коливається в межах 20–25% щорічно, що відображає системну політику банку щодо впровадження інновацій та розвитку цифрової інфраструктури. Поступове збільшення інвестицій у ІТ корелює з ростом кількості активних користувачів мобільного додатку Приват24 та безготівкових операцій, що свідчить про ефективність цифрової трансформації та підвищення фінансової продуктивності банку.

ПриватБанк має міцну базу для впровадження новітніх фінансово-технологічних рішень, що забезпечує подальший розвиток цифрових сервісів, підвищення ефективності роботи відділень та збільшення прибутковості банку.

Проведений аналіз динаміки активних карток, безготівкових операцій та доходів банку дозволяє зробити висновок, що цифровізація фінансових послуг є ключовим фактором підвищення ефективності та прибутковості банку. Виявлені тенденції зростання кількості карток, активності клієнтів у цифрових каналах та стабільного приросту доходів від комісійних платежів свідчать про сильні передумови для впровадження новітніх фінтех-рішень.

Економічний ефект від переходу клієнтів на онлайн-сервіси підтверджує, що розвиток цифрових каналів не лише сприяє зниженню операційних витрат, але й створює інвестиційний потенціал для подальшого вдосконалення технологій.

Стабільне зростання інвестицій у ІТ підтверджує стратегічний курс ПриватБанку на цифровізацію всіх каналів обслуговування клієнтів, підвищення ефективності операцій та зменшення витрат на фізичну інфраструктуру. Ці інвестиції створюють міцну основу для впровадження нових фінансово-технологічних рішень та підтримки лідерських позицій банку на ринку.

Таким чином, результати підрозділу 2.2 обґрунтовують необхідність та доцільність стратегічного розвитку фінансових технологій у ПриватБанку, що є

передумовою підвищення конкурентоспроможності та довгострокової стійкості банку.

РОЗДІЛ 3
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (НА ПРИКЛАДІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК»)

У найближчі роки система фінансових технологій у банківському секторі зазнає суттєвих змін під впливом глобальних інноваційних трендів. Для АТ КБ «ПриватБанк», який є лідером цифрової трансформації в Україні, актуальним є своєчасне впровадження сучасних технологій з метою збереження конкурентних переваг, адаптації до змін споживчої поведінки та відповідності міжнародним стандартам.

Найважливішими технологічними трендами, що формують перспективи фінансових послуг є [13]:

1. ШІ та машинне навчання (далі – МН). Застосування ШІ та МН стає рушієм для створення інтелектуальних сервісів, що дозволить не лише покращити клієнтський досвід, а й оптимізувати внутрішні процеси. У майбутньому ПриватБанк зможе впроваджувати:

- автоматизовані рекомендаційні системи фінансових продуктів;
- персоналізовану аналітику витрат;
- розширені алгоритми виявлення шахрайства;
- чат-боти з підтримкою природної мови (NLP).

2. Розширення функціоналу SuperApps. SuperApp – це мобільний застосунок, який поєднує банкінг, оплату послуг, торгові функції та інші сервіси в одному інтерфейсі. Приват24 вже має елементи SuperApp, проте подальший розвиток передбачає:

- інтеграцію маркетплейсів;
- фінансовий супровід малого бізнесу (наприклад, ведення обліку, онлайн-фіскалізація);
- замовлення держпослуг через додаток.

3. Технології блокчейну та смарт-контракти. Хоча ПриватБанк поки обмежено застосовує блокчейн-рішення, у перспективі вони можуть бути використані для:

- цифрової ідентифікації та KYC;
- розрахунків з контрагентами на основі смарт-контрактів;
- токенізації активів;
- забезпечення прозорості транзакцій.

4. Відкритий банкінг (Open Banking) та API-екосистеми. Open Banking відкриває можливість інтеграції банку з фінтех-компаніями через публічні API. Перспективи для ПриватБанку [41, с. 553]:

- надання сервісів іншим платформам (banking-as-a-service);
- створення єдиної фінансової екосистеми для користувачів;
- персоналізовані пропозиції через партнерські інтеграції.

5. Цифрова ідентичність та біометричні рішення. Із розвитком технологій аутентифікації, ПриватБанк може впроваджувати:

- біометричний вхід до застосунку без пароля;
- підтвердження транзакцій за допомогою FaceID чи голосу;
- верифікацію клієнтів через цифрову ID на базі «Дії».

Впровадження цих трендів дозволить ПриватБанку не лише втримати позицію лідера, а й виступити драйвером подальшої цифрової трансформації банківського сектору України. На тлі зростання конкуренції з боку нових гравців ринку – не лише банків, а й технологічних компаній – здатність до швидкої адаптації та інноваційності стане ключовою перевагою.

Для забезпечення сталого розвитку цифрових сервісів та підвищення ефективності банківських процесів ПриватБанк сформував пріоритети розвитку фінансових технологій на 2025–2027 рр. Ці напрями визначені з урахуванням сучасних тенденцій цифровізації фінансового сектору, потреб клієнтів та стратегічних цілей банку щодо технологічного лідерства. Таблиця демонструє ключові ініціативи та очікувані результати реалізації кожного напряму, табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Пріоритети розвитку фінансових технологій на 2025–2027 рр.

№	Напрям	Ключові ініціативи	Очікуваний результат
1.	Мобільний банкінг	Розвиток функцій Приват24, персоналізація, інтеграція AI	Зростання активних користувачів, скорочення звернень у відділення
2.	Digital для бізнесу	Нові продукти для ФОП, єПідприємець, електронна звітність	Підвищення залученості МСБ
3.	API-екосистема	Розвиток відкритого банкінгу, API для зовнішніх платформ	Партнерські сервіси, нові джерела доходу
4.	Автоматизація	Чат-боти, штучний інтелект у підтримці, аналітика поведінки	Оптимізація витрат, швидша обробка запитів
5.	Безпека	Інвестування в кіберзахист, багаторівнева автентифікація	Підвищення довіри клієнтів та зниження ризиків
6.	Інфраструктура	Хмарні технології, контейнеризація, DevOps	Гнучкість, швидкість розгортання нових сервісів

Джерело: створено автором на основі [2, с.110; 4, с.69]

У результаті реалізації визначених пріоритетів розвитку фінансових технологій АТ КБ «ПриватБанк» очікується досягнення конкретних вимірюваних результатів. Так, завдяки розширенню функціоналу мобільного банкінгу й персоналізації сервісів кількість активних користувачів застосунку Приват24 до 2027 року може зрости з нинішніх 13,8 млн до 15–16 млн осіб, а середня кількість операцій на одного клієнта – збільшитися приблизно на третину. Це дозволить скоротити навантаження на відділення та підвищити рівень задоволеності клієнтів до показників, співставних із найкращими практиками міжнародних банків (NPS понад 80).

У сегменті цифрових сервісів для бізнесу очікується суттєве зростання кількості підприємців і МСБ, що користуватимуться онлайн-рішеннями банку. Прогнозується, що до 2027 року не менше 60 % клієнтів-підприємців проводитимуть ключові фінансові операції та подаватимуть звітність виключно

через цифрові канали, що збільшить обсяги безготівкових операцій і стимулюватиме розвиток малого бізнесу [6, с. 119].

Розвиток API-екосистеми й відкритого банкінгу дасть змогу інтегрувати послуги банку з зовнішніми платформами та створити нові джерела доходу. Очікується, що кількість партнерів, підключених через API, сягне кількох десятків, а частка небанківських доходів від таких сервісів зросте до 5–7 %. Завдяки цьому ПриватБанк фактично перетворюватиметься на фінансовий хаб, який об'єднує партнерські сервіси.

Впровадження чат-ботів, штучного інтелекту та розширеної аналітики поведінки клієнтів має призвести до автоматичного обслуговування до 70–80 % стандартних звернень клієнтів, зменшення середнього часу відповіді до кількох десятків секунд і скорочення операційних витрат бек-офісу на 10–15 %. Паралельно інвестиції в кіберзахист та багаторівневу автентифікацію дадуть змогу знизити кількість інцидентів інформаційної безпеки приблизно на третину та охопити біометричною аутентифікацією до 90 % клієнтів.

Нарешті, розвиток хмарної інфраструктури, контейнеризації та DevOps-практик дасть можливість скоротити час виведення нових функцій на ринок до двох–чотирьох тижнів і зменшити витрати на IT-інфраструктуру на одного користувача на 10–12 %. Це забезпечить високу гнучкість і здатність швидко масштабувати нові сервіси [35].

Сукупно зазначені результати формують чіткі орієнтири для банку, дозволяючи оцінювати прогрес цифрової трансформації за конкретними показниками ефективності та порівнювати їх із міжнародними стандартами.

Для того щоб запропоновані напрями розвитку фінансових технологій були реалізовані ефективно, АТ КБ «ПриватБанк» має забезпечити комплексне ресурсне підґрунтя. Йдеться не лише про достатні фінансові вкладення, а й про модернізацію IT-інфраструктури, розвиток кадрового потенціалу та формування партнерської екосистеми. У таблиці наведено основні категорії ресурсів та умов, що є необхідними для впровадження рекомендацій та досягнення запланованих результатів, табл. 3.2

Таблиця 3.2

Ресурси та умови, необхідні ПриватБанку для реалізації рекомендацій

Категорія ресурсу / умови	Рекомендація	Очікуваний ефект
Інвестиції	Стале збільшення бюджету на IT (не менше +10–15 % щорічно); Створення фонду швидких інноваційних проєктів; Довгострокове фінансування кіберзахисту та автоматизації.	Забезпечення неперервного розвитку цифрових сервісів, швидкий запуск нових функцій
IT-інфраструктура	Перехід на хмарні технології та контейнеризацію; Модернізація дата-центрів; Розвиток DevOps-практик і автоматизованих тестувань.	Скорочення часу виведення сервісів на ринок, зменшення витрат на підтримку
Кадровий потенціал	Розширення IT-команд (розробники, аналітики даних, спеціалісти з кібербезпеки); Внутрішні програми навчання та сертифікації; Конкурентні умови праці для залучення талантів.	Підвищення швидкості та якості розробки, утримання ключових фахівців
Партнерства та екосистема	Співпраця з фінтех-компаніями та державними цифровими платформами («Дія», «єПідприємець»); Розвиток API для партнерів (banking-as-a-service); Участь у міжнародних асоціаціях та інкубаторах.	Розширення спектру послуг без значних внутрішніх витрат, вихід на нові ринки
Регуляторні та організаційні умови	Узгодження інновацій із НБУ та міжнародними стандартами; Гнучкі управлінські підходи (Agile, Scrum); Система моніторингу KPI цифрової трансформації.	Зниження ризиків, швидша адаптація до змін ринку та вимог регулятора

Джерело: створено автором на основі [31-34]

Реалізація визначених пріоритетів розвитку фінансових технологій можлива лише за умови збалансованого використання фінансових, технологічних та людських ресурсів у поєднанні зі стратегічними партнерствами та відповідними регуляторними рамками. Сформована система ресурсного забезпечення дозволить ПриватБанку не лише досягти запланованих показників ефективності до 2027 року, а й утримати статус лідера цифрової трансформації банківського сектору України.

Успішність реалізації стратегії розвитку фінансових технологій значною мірою визначається не лише внутрішніми ресурсами та компетенціями банку, а й впливом зовнішніх факторів. До ключових зовнішніх чинників належать регуляторні зміни, державні цифрові ініціативи, міжнародні стандарти та конкуренція з боку глобальних фінтех-компаній [4, с. 70].

Регуляторні зміни. НБУ та інші державні органи постійно вдосконалюють нормативно-правову базу для забезпечення стабільності та безпеки банківського сектору. Наприклад, зміни щодо вимог до кіберзахисту, обробки персональних даних та впровадження Open Banking прямо впливають на технологічні проєкти банку. Своєчасна адаптація до нових регуляторних норм дозволяє знизити ризики штрафів, забезпечити довіру клієнтів та відповідність міжнародним стандартам.

Державні цифрові ініціативи. Проєкти на кшталт «Дія», «єПідприємець», цифрові ID та електронні сервіси створюють нові можливості для інтеграції банківських продуктів. Взаємодія з цими платформами дозволяє ПриватБанку розширити спектр послуг, підвищити зручність для клієнтів та прискорити процеси верифікації й обробки операцій.

Міжнародні стандарти. Дотримання міжнародних стандартів (ISO, PCI DSS, GDPR) визначає конкурентоспроможність банку на глобальному ринку. Це включає стандарти безпеки, управління ризиками, управління даними та фінансової звітності. Відповідність таким нормам сприяє залученню іноземних партнерів та інвестицій, а також зміцнює репутацію банку як технологічно прогресивної установи [40, с. 192].

Конкуренція з глобальними фінтех-компаніями. Зростання присутності міжнародних фінтехів і технологічних гігантів на українському ринку стимулює банк до прискореної цифровізації, впровадження інноваційних сервісів та підвищення якості клієнтського обслуговування. Неврахування таких конкурентних тенденцій може призвести до втрати частки ринку та зниження лояльності клієнтів.

Успішна реалізація плану розвитку фінансових технологій АТ КБ «ПриватБанк» залежить від здатності банку своєчасно реагувати на зовнішні фактори, інтегрувати державні цифрові ініціативи, дотримуватися міжнародних стандартів та ефективно протистояти конкуренції глобальних фінтехів. Комплексний підхід до врахування регуляторних, технологічних та ринкових викликів дозволяє не лише мінімізувати ризики, а й забезпечити стійке зростання цифрових сервісів, підвищення лояльності клієнтів та зміцнення позицій ПриватБанку як лідера цифрової трансформації в Україні [19, с. 64].

Реалізація пріоритетів розвитку фінансових технологій передбачає наявність потенційних ризиків та бар'єрів, що можуть негативно вплинути на ефективність впровадження проєктів. Важливим завданням є не лише ідентифікація цих ризиків, а й визначення ефективних механізмів їх мінімізації.

Напрям	**Основні ризики**	**Механізми мінімізації**
Мобільний банкінг	Технічні збої, кіберзагрози, низька залученість	Хмарна інфраструктура, багаторівнева автентифікація, персоналізація сервісів
Digital для бізнесу	Складність інтеграції, недовіра МСБ, регуляторні зміни	Тісна взаємодія з державними платформами, навчальні програми, адаптація продуктів
API-екосистема	Несумісність стандартів, витоки даних, контроль якості партнерів	Стандартизація API, аудит безпеки, SLA та KPI для партнерів
Автоматизація та AI	Помилки алгоритмів, упередженість, відмова клієнтів	Тестування алгоритмів, Explainable AI, поєднання автоматизації з людським контролем
Безпека	Кібернапади, несанкціонований доступ, репутаційні ризики	Багаторівнева автентифікація, оновлення систем кіберзахисту, навчання персоналу

Інфраструктура / DevOps	Високі витрати, затримки впровадження, залежність від постачальників	Поступова міграція на хмару, контейнеризація, CI/CD практики, диверсифікація постачальників

Джерело: створено автором на основі [36]

Для забезпечення успішної реалізації стратегії розвитку фінансових технологій АТ КБ «ПриватБанк» необхідно не лише планувати розвиток інноваційних сервісів, а й системно враховувати можливі ризики та бар'єри. Комплексна система мінімізації ризиків, яка поєднує технологічні, організаційні та регуляторні інструменти, дозволяє банку підвищити ефективність цифрової трансформації, забезпечити безпеку операцій, зберегти лояльність клієнтів та підтримати конкурентні переваги на ринку.

Таким чином, у третьому розділі визначено ключові напрями розвитку фінансових технологій АТ КБ «ПриватБанк» на 2025–2027 роки, включно з мобільним банкінгом, сервісами для бізнесу, API-екосистемою, автоматизацією, безпекою та модернізацією IT-інфраструктури. Оцінено необхідні ресурси, зовнішні фактори та ризики, а також запропоновано механізми їх мінімізації. Комплексний підхід дозволяє банку забезпечити ефективну цифрову трансформацію, підвищити якість сервісів, зміцнити довіру клієнтів і зберегти лідерські позиції на ринку фінансових послуг.

ВИСНОВКИ

У проведеному дослідженні комплексно розкрито теоретичні, аналітичні та прикладні аспекти розвитку та застосування фінансових технологій у банківській діяльності на прикладі АТ КБ «ПриватБанк».

У першому розділі сформовано науково-методологічну базу роботи: систематизовано підходи до визначення сутності та характеристик фінансових технологій, розкрито їхню роль у підвищенні конкурентоспроможності банків та розвитку цифрової економіки. Обґрунтовано методологію дослідження застосування фінансових технологій, що включає критерії ефективності та чинники впливу на цифрову трансформацію. Це створило фундамент для подальшого практичного аналізу.

У другому розділі здійснено аналіз стану та тенденцій удосконалення фінансових технологій на прикладі АТ КБ «ПриватБанк». Встановлено, що банк є лідером цифрової трансформації в Україні, активно впроваджує мобільний банкінг, сервіси для бізнесу, автоматизацію процесів, відкритий банкінг та сучасні механізми кіберзахисту. Проаналізовано ресурсні, кадрові та регуляторні передумови розвитку фінансових технологій, визначено ключові проблеми та сильні сторони, що впливають на ефективність їх використання.

У третьому розділі окреслено перспективи розвитку системи фінансових технологій АТ КБ «ПриватБанк» на 2025–2027 роки. Сформульовано стратегічні напрями розвитку (мобільний банкінг, цифрові сервіси для МСБ, API-екосистема, автоматизація та AI, безпека, модернізація IT-інфраструктури), визначено очікувані результати їх реалізації у вигляді конкретних кількісних показників. Розглянуто зовнішні фактори (регуляторні зміни, державні цифрові ініціативи, міжнародні стандарти, конкуренція глобальних фінтехів) і запропоновано механізми мінімізації ризиків та бар’єрів для кожного напряму.

Практична значущість отриманих результатів полягає у тому, що вони можуть бути використані керівництвом АТ КБ «ПриватБанк» для уточнення та

коригування власної стратегії цифрової трансформації, оптимізації процесів впровадження нових сервісів і технологій, удосконалення механізмів управління ризиками та ресурсного забезпечення. Крім того, розроблені пропозиції та узагальнені висновки можуть бути корисними іншим банківським установам України при формуванні програм розвитку фінансових технологій і взаємодії з державними цифровими платформами.

Таким чином, дослідження доводить, що системне впровадження фінансових технологій є необхідною умовою підтримання високого рівня конкурентоспроможності та стабільності банку в умовах цифрової економіки. Комплексний підхід, який поєднує стратегічне планування, ресурсне забезпечення, розвиток кадрового потенціалу, партнерські екосистеми та управління ризиками, дозволить АТ КБ «ПриватБанк» утримувати лідерські позиції на ринку, підвищувати якість обслуговування клієнтів, розширювати спектр сервісів і сприяти подальшій цифровій трансформації банківського сектору України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Arner D. W., Barberis J., Buckley R. P. The Evolution of Fintech: A New Post-Crisis Paradigm? // Georgetown Journal of International Law. 2016. Vol. 47, No. 4. P. 1271–1319.

2. Березовик В. М., Сибірцев В. В., Подплєтній В. В. Ефективність мобільних фінансових технологій в розвитку банківського сектору // Актуальні питання економічних наук. 2025. Вип. 15. С. 107-118

3. Береславська О. І., Вергелюк Ю. Ю. Новітні фінансові технології у банківській діяльності // Digital financial space: quo vadis. 2024. С. 33–57. URL: https://www.researchgate.net/publication/380827157_Novitni_finansovi_tehnologii_u_bankivskij_dialnosti (дата звернення: 15.05.2025).

4. Віблий П., Кондратюк М. Розвиток фінансових технологій в Україні в умовах війни // Галицький економічний вісник Тернопільського національного технічного університету. 2022. Т. 76, № 3. С. 67–73.

5. Gomber P., Koch J. A., Siering M. Digital Finance and FinTech: Current Research and Future Research Directions // Journal of Business Economics. 2017. Vol. 87. P. 537–580. DOI: https://doi.org/10.1007/s11573-017-0852-x.

6. Доценко І. О. Особливості інноваційної діяльності банківських установ // Стратегії та інновації: актуальні управлінські практики. 2021. Вип. 1. С. 118–120.

7. Житар М. О., Чуднівець А. Фінансові технології як чинник підвищення ефективності банківської діяльності в умовах цифрової економіки // Цифрова економіка та економічна безпека. 2025. Т. 17, № 2. С. 9–17.

8. Кльоба Л. Г., Добош Н. М., Сорока О. П. Впровадження фінансових технологій – стратегічний напрям розвитку банків // Ефективна економіка. 2020. № 12. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8479 (дата звернення: 20.05.2025).

9. Коваленко В. В. Цифрова трансформація банківського сектору економіки України // Фінанси України. 2021. № 3. С. 84–98. URL: https://finukr.org.ua/?page_id=723&aid=4788 (дата звернення: 22.05.2025).

10. Ковалєва О., Філиппова С., Малін О., Лу Д., Алексіс С., Вергос К., Філіппідіс М., Чанг Дж. Розвиток «вбудованих банківських фінансових технологій» (DIGITAL FinTech): аналітичне дослідження. Одеса–Портсмут: Одеська політехніка ; Університет Портсмуту, 2023. 27 с. URL: https://economics.net.ua/files/analytics/01_UUT23-U.pdf (дата звернення: 10.06.2025).

11. Ключка О. В., Богріновцева Л. М., Федорчук Н. М. Особливості використання сучасних банківських продуктів та технологій в діяльності банків як суб'єктів фінансового ринку // Актуальні проблеми економіки. 2023. Т. 12, № 270. С. 86–97.

12. Корнєєв В. В., Береславська О. І., Гулей А. І. та ін. Фінансові технології : навчальний посібник / за ред. В. В. Корнєєва. Ірпінь: Державний податковий університет, 2024. 244 с. URL: https://dpu.edu.ua/images/Documents/NAUKA/Naukova%20biblioteka/Navcalno-metodicna%20literatura/F/Finansovi%20tehnologii.pdf (дата звернення: 15.06.2025).

13. Ляхова О. О., Юркевич О. М., Корець К. Р. Сучасний стан фінтех-ринку в Україні // Гроші, фінанси і кредит. 2023. № 79. URL: https://bses.in.ua/journals/2023/79_2023/30.pdf (дата звернення: 20.06.2025).

14. Мазур В. В. Фінансові технології як інструмент управління структурою капіталу // Економіка та суспільство. 2023. № 47. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/2132/2061 (дата звернення: 30.06.2025).

15. Nicoletti B. The Future of FinTech: Integrating Finance and Technology in Financial Services. Cham: Springer International Publishing, 2017. 312 p. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-319-51415-4.

16. Непочатенко О., Пташник С., Шеін В. Цифрова модель банківського обслуговування // Економічний простір. 2025. Вип. 197. С. 93–99.

17. Онищенко Ю. І. Банківська діяльність в умовах розвитку цифрових технологій. Одеський нац. економічний ун-т. URL: https://dspace.oneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d93aa169-edbf-45ee-adef-cebbf95cc19c/content (дата звернення: 02.08.2025).

18. Онопрієнко Ю. Ю. Цифрова трансформація банківської діяльності // Вчені записки. Київ: КНЕУ, 2023. Вип. 31. С. 200–211.

19. Обушний С. М. Фінансові технології в Україні: шлях до інновацій та стабільності // Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій. 2023. Вип. № 1(11). С. 59–72. URL: https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/181 (дата звернення: 08.08.2025).

20. Офіційний сайт АТ КБ «ПриватБанк». URL: https://privatbank.ua (дата звернення: 16.08.2025).

21. Офіційний сайт АТ КБ «ПриватБанк». Річний звіт 2020. Київ, 2021. 152 с. URL: https://privatbank.ua/storage/files/2020_annual_report.pdf (дата звернення: 16.08.2025).

22. Офіційний сайт АТ КБ «ПриватБанк». Річний звіт 2021. Київ, 2022. 160 с. URL: https://privatbank.ua/storage/files/2021_annual_report.pdf (дата звернення: 16.08.2025).

23. Офіційний сайт АТ КБ «ПриватБанк». Річний звіт 2022. Київ, 2023. 168 с. URL: https://privatbank.ua/storage/files/2022_annual_report.pdf (дата звернення: 16.08.2025).

24. Офіційний сайт АТ КБ «ПриватБанк». Річний звіт 2023. Київ, 2024. 172 с. URL: https://privatbank.ua/storage/files/2023_annual_report.pdf (дата звернення: 16.08.2025).

25. Офіційний сайт АТ КБ «ПриватБанк». Річний звіт 2024. Київ, 2025. 180 с. URL: https://privatbank.ua/storage/files/2024_annual_report.pdf (дата звернення: 16.08.2025).

26. Офіційний сайт USAID Financial Sector Reform Activity. URL: https://www.fsr-ukraine.org (дата звернення: 21.08.2025).

27. Офіційний сайт Монобанк. URL: https://monobank.ua/ (дата звернення: 21.08.2025).

28. Офіційний сайт Ощадбанк. URL: https://www.oschadbank.ua/ (дата звернення: 21.08.2025).

29. Офіційний сайт Райффайзен Банк. URL: https://raiffeisen.ua/a (дата звернення: 21.08.2025).

30. Писаренко, Н. В., Камінська, Т. Г., Ткаченко, Я. С., Буткевич, О. В., & Кобзиста, О. О. Інноваційні фінансові інструменти та технології: трансформація банківської системи, інвестиційного та фондового ринків. Актуальні питання економічних наук. 2025. Вип. (14). С. 150-165.

31. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 30.08.2025).

32. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 30.08.2025).

33. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua (дата звернення: 30.08.2025).

34. Про затвердження Положення про відкритий банкінг: Постанова НБУ від 2022 р. № 123. Київ, 2022.

35. Про застосування хмарних технологій у банківській системі України: Постанова НБУ від 2021 р. № 64. Київ, 2021.

36. Philippon T. The FinTech Opportunity. National Bureau of Economic Research Working Paper No. 22476. Cambridge, MA: NBER, 2016. 51 p. DOI: https://doi.org/10.3386/w22476 (дата звернення: 03.09.2025).

37. Русіна Ю. О., Золковер А. О., Левченко В. П., Гаврущенко А. В. Сучасні фінансові технології в банківській системі України: трансформація, виклики та перспективи розвитку // Актуальні проблеми сталого розвитку. 2025. Т. 2, № 3. С. 187–194.

38. Славута О. І., Костюк В. О., Мількін І. В. Статистика : підручник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. – 204 с.

39. Ukrainian IT Association. Ukrainian FinTech Industry Navigator: аналітичний звіт. 2024. URL: https://itukraine.org.ua/files/Ukrainian_FinTech_Industry_Navigator.pdf (дата звернення: 05.09.2025).

40. Хіцан Д. В. Інноваційні технології у фінансовій сфері: узагальнення світового досвіду // Бізнес-Інформ. 2024. № 8. С. 189–195. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2024-8_0-pages-189_195.pdf (дата звернення: 05.09.2025).

41. Шаренко М. С., Добрунова К. В. Open Banking в Україні: потенціал розвитку та переваги для споживачів. 2025. Вип. 1. С. 552–556. URL: https://www.researchgate.net/publication/389506713_Open_Banking_in_Ukraine_development_potential_and_benefits_for_consumers (дата звернення: 08.09.2025).

42. Wan Q., Cui J. Dynamic Evolutionary Game Analysis of How Fintech in Banking Mitigates Risks in Agricultural Supply Chain Finance. arXiv preprint. 2024. URL: https://arxiv.org/abs/2411.07604 (дата звернення: 11.09.2025).

ДОДАТКИ

Додаток А

Характеристика моделей технологічного розвитку та економічної ефективності

№ п/п	Моделі технологічного розвитку	Характеристика
1.	Моделі технологічного розвитку та інновацій	Використовуються для пояснення того, як нові технології можуть змінити структуру банківських послуг. Згідно з цією моделлю, фінансові технології можуть спочатку з'являтися в менш конкурентних сегментах ринку, а з часом витісняти традиційні банки в основних галузях фінансових послуг, таких як платіжні системи чи кредитування. Це дозволяє оцінити перспективи розвитку та адаптації банків до нових умов.
2.	Моделі економічної ефективності	Допомагають зрозуміти, як фінансові технології можуть знижувати операційні витрати банків, зменшуючи потребу в людських ресурсах і полегшуючи обробку операцій. Наприклад, через автоматизацію банківських процесів і впровадження цифрових платформ банки можуть знижувати витрати на обслуговування клієнтів і покращувати оперативність своїх послуг.
3.	Моделі прийняття інновацій	Згідно з цією моделлю, основними факторами, що впливають на впровадження технологій у банках, є зручність використання та сприйняття корисності технології. Вивчаючи ці фактори, можна зрозуміти, як споживачі і банки сприймають нові технології, а також оцінити ймовірність їхнього масового прийняття.
4.	Моделі дифузії інновацій	Ці моделі дозволяють передбачити, як і коли нові технології будуть адаптовані різними категоріями споживачів – від ранніх приймачів до більш широкої аудиторії. Це важливо для банків, щоб зрозуміти, на яких етапах впровадження нових технологій слід очікувати більший попит або зростання конкуренції.
5.	Системні підходи та комплексні моделі	Дозволяють аналізувати взаємодію між різними елементами банківської діяльності після впровадження нових технологій. Вони дають змогу побачити, як одна зміна в технологічній інфраструктурі може вплинути на весь банківський сектор. Ці моделі також можуть бути використані для оцінки інтеграції фінансових технологій у банківську екосистему і визначення, як вони змінюють фінансові послуги з точки зору швидкості, доступності та безпеки.
6.	Моделі фінансової інклюзії	Допомагає вивчати, як фінансові технології можуть покращити доступність банківських послуг для різних соціальних груп, зокрема для тих, хто не має доступу до традиційних банківських установ. Використання таких технологій, як мобільний банкінг або онлайн-кредитування, дозволяє забезпечити фінансову інклюзію, що є важливим аспектом для розвитку економік з високим рівнем нерівності.

Джерело: створено автором на основі [16, с. 94]

Додаток Б

Динаміка інвестицій ПриватБанку в ІТ за 2020-2024 роки

Рік	Інвестиції в ІТ, млн. грн
2020	1200
2021	1500
2022	1800
2023	2200
2024	2700